Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2002 йил 20 март чоршанба

Сотувда эркин нархда
№ 59-60 (2887-2888)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ХАЛҚАРО КУРАШ АССОЦИАЦИЯСИ ФАХРИЙ ПРЕЗИДЕНТИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари,

Бу тарихий чемпионат баҳонаси ила, биз, панамерикаликлар 3500 йилдан зиёд тарихга эга кураш билан, кураш орқали унинг ватани бўлмиш Ўзбекистоннинг ўтмиши, маданияти ва бугунги куни билан яқиндан танишиш имконига эга бўлдик.

Биз кураш аталмиш халқаро оиланинг аъзолари сифатида доимо Сизнинг халқаро майдондаги фаолиятингизни кузатиб борамиз. Сиз юритаётган тинчликпарварлик сиёсати барча миллатлараро ва сиёсий низоларни бартараф топтиришда ўрнак бўлгулик сабоқдир, деб ҳисоблаймиз. Афғонистон мисолида бу фикр ўзининг ёрқин исботини топди.

Шимолий ва Жанубий Американинг АҚШ, Канада, Бразилия, Чили, Доминикан Республикаси, Парагвай, Уругвай, Перу, Боливия каби мамлакатлари, Американинг бошқа давлатлари вакиллари иштирокида кураш бўйича биринчи тарихий панамерика чемпионатининг муваффақиятли ўтказилгани кураш нафақат бизнинг қитъамизда, балки бутун дунёда мислсиз шиддат билан ривожланиб бораётганини кўрсатади. Бу фақат кураш ватани бўлмиш Ўзбекистоннинг эмас, жаҳонга спортнинг янги турини тақдим этган бутун Осиё қитъасининг буюк ютуғидир.

Ўзбекистон билан Американи ўн минглаб километрлик масофа ажратиб турган бўлишига қарамай, курашнинг халқаро миқёсдаги ривожига ўзига хос ҳисса қўшаётганимиздан фахрланамиз.

Биз, кураш XXI асрда дунёдаги энг оммавий ва кенг тараққий этган спорт турларидан бири бўлиши керак, деб ҳисоблаймиз. У спортнинг яқин йилларда Олимпия ўйинлари сафидан жой олишга лойиқ бўлган туридир.

Курашни Олимпия ўйинлари дастурига киритиш — умумий мақсадимиз. Сизнинг доно маслаҳатларингизга таяниб, бу оғир ва машаққатли, лекин айни вақтда шарафли тарихий ишда муваффақият қозониш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Кураш бўйича биринчи тарихий панамерика чемпионатининг иштирокчи ва ташкилотчилари Сизга ва халқингизга фаровонлик, мусаффо осмон, равнақ ҳамда кураш бутун дунёда муваффақият қозонишини тилайди.

Кураш бўйича биринчи тарихий панамерика чемпионатининг иштирокчи ва ташкилотлари номидан,

Эдгар КЛАУРЕ,
Панамерика кураш конфедерацияси президенти,
Боливия кураш федерацияси президенти.
Ла-Пас шаҳри, Боливия.

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Иш ҳақи ўз вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, мулкчилик шаклларидан қатъи назар корхоналар ва ташкилотлар ходимларига иш ҳақи ўз вақтида ва тўлиқ тўланиши учун хўжалик юритувчи субъектларнинг жавобгарлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. 2002 йил 1 апрелдан бошлаб мулкчилик шаклларидан қатъи назар корхоналар ва ташкилотларнинг иш ҳақини товарлар билан натура шаклида тўлаши тақиқлансин, қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари томонидан етиштирилган ва қайта ишланган, ходимларнинг ёзма аризасига кўра шартномавий нархларда бериладиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари бундан мустасно.

2. Тижорат банклари:

тегишли кафолат билан, шу жумладан юқори ликвидли мол-мулк гарови асосида (шу жумладан корхоналар ва ташкилотларнинг ишлаб чиқариш ва инфратузилма объектлари, транспорт воситалари ҳамда бошқа ликвидли активлари) иш ҳақи тўлаш учун хўжалик юритувчи субъектларга кредитлар берсинлар. Белгилансинки, кўрсатиб ўтилган кредитлар ўз вақтида қайтарилмаган тақдирда гаровга қўйилган мол-мулк, қарз олувчининг розилигидан қатъи назар, кейинчалик белгиланган тартибда уни сотиш ҳуқуқи билан тижорат банкининг мулкига ўтади;

тегишли равишда банкоматлар тармоғини кўпайтирган ҳолда электрон пластик карточкалар воситасида иш ҳақи тўлашга доир банк хизматлари ҳажмини кенгайтирсинлар.

3. Белгилансинки, вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари, мулкчилик шаклларидан қатъи назар корхоналар ва ташкилотлар раҳбарлари ходимларга иш ҳақи ўз вақтида ва тўлиқ тўланиши учун шахсан жавоб берадилар.

Хўжалик бирлашмалари, мулкчилик шаклларидан қатъи назар хўжалик ҳисобидаги корхоналар ва ташкилотлар раҳбарлари:

меҳнатга ҳақ тўлаш тариф сеткаларининг рағбатлантирувчи ролини оширишни, меҳнатга ҳақ тўлаш жамғармасининг тариф қисми ва тарифга қўшимча қисмлари ўртасидаги мақбул нисбатни таъминлашни ҳисобга олган ҳолда меҳнатга ҳақ тўлашнинг тариф сеткаларини бир ой муддатда қайта кўриб чиқсинлар;

ҳар бир ходимни тегишли даврда унга тўланадиган иш ҳақининг таркибий қисмлари, ушлаб қолинган пул миқдорлари ва унинг асослари, шунингдек тўланадиган умумий пул суммаси тўғрисида мажбурий тартибда ёзма шаклда хабардор қилсинлар.

4. Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси хўжалик юритувчи субъектлар раҳбарларининг иш ҳақини ўз вақтида тўлашнинг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланган тартибига риоя қилиши устидан назоратни кучайтирсин ҳамда иш ҳақи бўйича муддати ўтказиб юборилган қарзлар ҳосил бўлган ҳолларда айбдор шахсларни жиноий жазолашгача жавобгарликка тортсин.

5. Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашига, касаба уюшмаларининг тармоқ кенгашларига вазирликлар ва идоралар билан биргаликда меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солишда ва у ўз вақтида тўланишини таъминлашда жамоа шартномаларининг, хўжалик юритувчи субъектларнинг бошқа норматив ҳужжатларининг ролини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар кўриш тавсия этилсин, чора-тадбирларда иш ҳақи ўз вақтида тўланмаганлиги учун иш берувчиларнинг моддий жавобгарлиги чоралари назарда тутилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда икки ҳафта муддатда:

Вазирлар Маҳкамасига амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисидаги, шунингдек иш ҳақи ўз вақтида тўланиши таъминланмаганлиги ёхуд иш ҳақи тақиқланган шаклда тўланганлиги учун вазирликлар, идоралар, хўжалик юритувчи субъектлар ва тижорат банклари раҳбарларининг жавобгарлигини, шу жумладан моддий жавобгарлигини кучайтиришни назарда тутувчи таклифларни киритсин;

идоравий норматив ҳужжатларни мазкур қарор талабларига мувофиқлаштирсин.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Ф.М.Муллажонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 19 март.

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Дам олиш кунини 2002 йил 24 март якшанба кунидан 22 март жума кунига кўчириш тўғрисида

Наврўз байрамини нишонлаш муносабати билан ҳамда меҳнаткашларнинг дам олиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш ва иш вақтидан оқилона фойдаланиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

Дам олиш куни 2002 йил 24 март якшанбадан 22 март жумага кўчирилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 19 март.

«Ташаббус-2002»

«МАТИЗ» МУБОРАК, ҒОЛИБЛАР!

Кеча мамлакатимиз пойтахтининг «Туркистон» саройи кичик ва ўрта тадбиркорлик соҳасида энг кўзга кўринган кишилар билан гавжум бўлди. Анъанага айланиб қолган «Ташаббус» танловининг навбатдаги ғолиблари нуфузли ҳайъат томонидан аниқланди. Мазкур беллашувнинг вилоят босқичларида муваффақият қозонган тадбиркорлар қандай имкониятга эга эканликларини кенг жамоатчилик, мутахассислар олдида намоён этишди. Барча номинациядаги ғолиблар Ватанимизда ишлаб чиқарилган «Матиз» автомобили билан мукофотландилар. Улар ҳақидаги батафсил маълумотни газетамизнинг келгуси сонларида ўқийсиз.

СУРАТЛАРДА: «Ташаббус-2002» танловининг республика босқичидан лавҳалар.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Парламентда

ҲАММАМИЗ ҲАР КУНИ ФОЙДАЛАНАМИЗ

лекин ҳуқуқларимизни биламизми?

Олий Мажлиснинг Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитаси кеча ўзининг сессияолди йиғилишини ўтказди. Шу боис қўмита аъзолари дастлаб Олий Мажлиснинг VIII сессияси кун тартибига киритилиши мўлжалланаётган масалалар юзасидан ўз муносабатларини билдирдилар. Қўмита раиси И. Кочмарик ана шу ҳақда маълумот берди.

Маълумки, сессия муҳокамасига Шаҳарсозлик кодекси лойиҳаси иккинчи ўқишда киритилмоқда. Маълумотларга қараганда, ушбу кодекс лойиҳаси бўйича қўмитага кўплаб таклиф ва истаклар келиб тушмоқда. Қўмита уларнинг ҳар бирини атрофлича ўрганиб, маъқул деб топилганларидан фойдаланмоқда. Қолаверса, ушбу лойиҳанинг газеталаримизда ҳам кенг ва атрофлича муҳокама қилинаётгани ҳар жиҳатдан фойдали бўлмоқда. Қўмита аъзолари Шаҳарсозлик кодексини маъқуллаб, уни сессия муҳокамасига тақдим этиш ҳақида қарор қабул қилди.

Йиғилишда шунингдек, «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуннинг Тошкент вилоятидаги ижроси муҳокама қилинди. Ва вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари ҳамда Чирчиқ ва Ангрен шаҳар ҳокимларининг бу борадаги ахборотлари тингланди. Айтиш жоизки, мазкур қонун вилоятнинг ҳамма туман ва шаҳарларида ҳам тўлиқ бажарилаяпти деб бўлмайди. Бунинг асосий сабабларидан бири истеъмолчиларнинг кўпчилик қисми ўзининг ҳуқуқини ва бу борада қонун борлигини билмайди. Маълум бўлишича, Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси махсус сўровнома ўтказган. Пойтахтимизнинг Сайилгоҳ кўчасида 500 нафар истеъмолчи иштирокида ўтказилган сўровномада 10 нафарга яқини «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун борлигини чуқурроқ билиши, юзга яқини тушуниши, қолган 390 тасининг эса умуман тасаввурга эга эмаслиги маълум бўлган. Бу мамлакатимизнинг қоқ маркази — пойтахтимиздаги аҳвол. Демак, амалдаги қонунни тарғиб ва ташвиқ қилиш масаласи устида айни пайтда жиддий бош қотиришимиз ва унинг йўлларини излашимиз лозим.

Йиғилишда қизиқ бир мисол тилга олинди. Хорижий мамлакатлардан бирида истеъмолчининг бир дона тишини нотўғри даволагани учун шифокор ишлаётган шифохона истеъмолчига 15 минг АҚШ доллари миқдорида жарима тўлаган. Истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилувчи нодавлат ташкилот вакили бизда ҳам жазолашнинг моддий усулларидан фойдаланиш лозимлигини алоҳида таъкидлади.

Йиғилишда қўмита томонидан таклиф этилаётган амалдаги қонунларга қўшимча ва ўзгартишлар киритиш масаласини ҳам муҳокама қилинди.

Исмат ХУДОЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЯНГИ ҚЎШМА КОРХОНА

Мамлакатимизда тўқимачилик саноатининг ривожланишига катта эътибор қаратилмоқда. Бунинг самараси ўлароқ, юртимизда деярли ҳар йили янги-янги корхоналар ишга туширилаяпти.

Яқинда ана шундай замонавий корхоналар сони яна биттага кўпаяди. Айни пайтда Шаҳрисабзда йилига 6110,3 тонна пахта толасини қайта ишлаш қувватига эга бўлган «Оқсарой тўқимачи ЛТД» Ўзбекистон-Япония-Туркия қўшма корхонасининг қурилиши ниҳоясига етаётир. Лойиҳасининг умумий қиймати 66,766 миллион АҚШ долларига баҳоланаётган ушбу корхонага АҚШнинг «Вангуард Супрем» ва Японияниң «Охтори-Трючлер», «Хова», «Тойота», «Мурата» фирмаларидан келтирилган жиҳозлар ўрнатилмоқда.

Мазкур қўшма корхонага Япония халқаро ҳамкорлик банки ускуналар сотиб олиш ва қурилиш-монтаж ишлари учун 47,479 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит ажратган. «Оқсарой тўқимачи ЛТД» тўла қувват билан ишлай бошлагач, йилига 20,9 миллион АҚШ долларига тенг миқдорда экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқаради. 427 нафар йигит-қиз иш билан таъминланади.

(ЎзА).

КУРАШ: ПАНАМЕРИКА ЧЕМПИОНАТИ

Тарихи асрларга бориб етадиган ўзбек кураши жаҳон бўйлаб кенг ёйилмоқда. Айниқса, Халқаро кураш ассоциацияси (ХКА) шафеълигида дунёнинг турли бурчакларида кўплаб нуфузли халқаро турнирлар, чемпионатлар ташкил этилаётгани барчамизни қувонтиради. Боливия Республикаси пойтахти Ла-Пас шаҳрида 18 мамлакатдан келган спортчилар иштирокида илк бор кураш бўйича Панамерика чемпионати ўтказилди.

Панамерика чемпионатида беллашувлар эркаклар ўртасида учта вазн тоифасида — оғирлиги 73 ва 90 килограммгача бўлган полвонлар ва мутлоқ вазнда ўтказилди. 73 килограммгача бўлган курашчилар беллашувларида бразилиялик истеъдодли курашчи Леанардонинг курагини ерга теккизадиган полвон топилмади. У финалда аргентиналик курашчи Родриго Люсентини мағлуб этди. Бронза медали эса Боливиянинг икки вакили — Карлос Мамани ва Хуан Хосе Пазга насиб этди.

Вазни 90 килограммгача бўлган полвонлар ўртасидаги баҳсларда барча рақибларини йиқитган яна бир бразилиялик паҳлавон Александр Катсураги олтин медални қўлга киритди. У кураш оламида анча номдор полвонлардан ҳисобланади. У Тошкентда ўтказилган кураш бўйича биринчи жаҳон чемпионатида бронза медалига сазовор бўлган, 2001 йили эса дунёнинг энг кучли курашчиси деб тан олинган. Мазкур вазн тоифасида иккинчи ўринни Аргентина вакили Диего Росати эгаллади. Венесуэлалик Алан Херналез ва канадалик Брент Бупарлант бронза медалига лойиқ топилди.

Сир эмаски, ўзбек курашида энг қизиқарли, жозибадор олишувлар мутлоқ вазн тоифасида бўлиб ўтади. Мутлоқ вазн беллашувларида омад аргентиналик курашчилар томонида бўлди. Диего Росати Панамерика чемпионлигини қўлга киритган бўлса, унинг ҳамюрти Родриго Люсенти кумуш медалини жуфтлаб олди. Бронза медал Б.Бупарлант ва Доминикан Республикаси спортчиси Викбарт Горальдинога насиб қилди.

Биринчилик якунлангач, Радисон Плаза меҳмонхонасида Панамерика кураш конфедерацияси конгресси ўтказилди. Унда II Панамерика чемпионатини ўтказишга доир масалалар муҳокама этилди. 2003 йили ўтказиладиган мусобақаларга мезбонлик қилишга номзод бўлган тўрт мамлакат — Чили, Бразилия, Перу ва Канада орасидан овоз бериш орқали энг муносиби танлаб олинди. Унга кўра, дунёдаги энг йирик шаҳарлардан бири Сан-Пауло (Бразилия) кейинги чемпионатга мезбонлик қиладиган бўлди. У келгуси йилнинг апрелида ўтказилади.

Боливиядаги I Панамерика чемпионати доирасида ўтказилган қатор тадбирларда Халқаро кураш ассоциацияси президенти Комил Юсупов иштирок этди.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА шарҳловчиси.

Ўзбекистон — АҚШ: ДАВР МУСТАҲКАМЛАГАН ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикаси Президентининг АҚШга биринчи расмий ташрифи ҳали узоқ вақт давомида нафақат мамлакатимиз жамоатчилиги ва оммавий ахборот воситаларининг, балки бутун дунё ҳамжамиятининг диққат марказида бўлади.

Зеро, бу ташриф ҳар икки мамлакатда замоннинг янги воқеликларига мувофиқ келадиган сифат жиҳатдан янги муносабатларни ривожлантиришга бўлган қизиқишлар ўсувчанлигидан далолат беради.

Давлатимиз раҳбари Америка заминига етиб келган дастлабки дақиқаларданоқ ўзгача илиқлик ва меҳмондўстлик муҳити ҳукмрон бўлди.

Америка Президентимизни нафақат давлат раҳбари сифатида, балки ўзининг қатъий собитлилиги ва жасорати билан мураккаб дамларда барча америкаликларнинг муҳаббати ва ҳурматини қозона олган инсон сифатида ҳам қизғин кутиб олди.

Ташриф давомида фақат Америка Президентининг ҳақиқий дўстлари ҳисобланадиган хорижлик юқори мартабали меҳмонларга ажратиладиган, АҚШ раҳбарининг «Блэйр Хауз» деб номланган уйи Ислом Каримов қароргоҳи бўлганининг ўзиёқ юқоридаги фикрнинг исботи бўла олади.

Ўзбекистон Президентининг расмий дастури шу қадар тиғиз бўлиб, у нафақат кўпгина учрашув, мулоқот ва музокараларни, балки бугунги кунда Америка халқинингтина эмас, бутун инсониятнинг эркинлиги ва бирлигини ҳар қачонгидан ҳам ёрқин намойиш этаётган Вашингтон ва Нью-Йорк шаҳарлари билан танишишни ҳам ўз ичига олган эди.

Барча сиёсий кузатувчилар ва таҳлилчилар, давлат арбоблари ва ишбилармон доиралар, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари бир фикрда якдиллик изҳор этишди: Ислом Каримов ташрифи давомидаги марказий воқеа унинг АҚШ Президенти билан музокаралари бўлди.

Жорж Буш Оқ уйнинг барча обрўли намояндалари қуршовида ўзининг ўзбекистонлик олий мартабали меҳмонини кутлар экан, самимий ҳис-туйғуларини яширмасдан, ўзи учун қийин бўлган дамларда Америка халқига бирдамлик намоён қилган инсонга самимий миннатдорлигини ва алоҳида дўстона муносабатини тасдиқлагандек қўл узатди.

Дарҳақиқат, Вашингтоннинг Афғонистонда ҳаракат қилган қатъийлиги ва унинг Ўзбекистон томонидан қўллаб-қувватланиши аксилтеррор кампаниянинг бугунги асосий натижаларига эришиш учун имкон берди.

Марказий Осиёда беқарорлик ўчоғи деярли бартараф этилдики, у фақат бу минтақагагина таҳдид солмас эди.

Афғонистон ўн йилликлар давомида биринчи маротаба ички қуролли низога нуқта қўйиш ҳамда жаҳон ҳамжамиятининг тўлақонли аъзосига айланиш учун реал имкониятни қўлга киритди.

Мана шунинг учун ҳам Жорж Буш Ўзбекистон халқи ўзининг эътироф этилган етакчиси Ислом Каримов бошчилигида халқаро терроризм билан курашиш ишига улкан ҳисса қўшганига эътибор қаратиб, Американинг мамлакатимиз билан ўзаро манфаат касб этувчи барча йўналишлар бўйича муносабатларни янада ривожлантиришга бўлган интилишини тасдиқлади.

Бошқача қилиб айтганда, бугун АҚШ амалга оширишнинг имкони мавжуд бўлган жойда Ўзбекистонга ёрдамлашишга тайёрдир.

Америка Президентининг бу фикри мамлакатимиз раҳбарининг АҚШ Давлат котиби Колин Пауэлл, мудофаа вазири Дональд Рамсфельд, АҚШ Конгресси Вакиллар палатасининг спикери Денис Хастер ҳамда сенаторлар билан бўлиб ўтган мулоқот ва музокараларда ўзининг давомини топди.

Ислом Каримовнинг қишлоқ хўжалиги вазири А.Венеман хоним билан, молия вазири П.О'Нил, Нью-Йорк шаҳри мэри М.Блумберг, «Ньюмонт майнинг» корпорацияси, Жаҳон Банки раҳбарлари, Американинг етакчи оммавий ахборот воситалари муҳаррирлари ҳамда АҚШнинг бошқа машҳур ва сиёсий арбоблари билан бўлиб ўтган учрашувлари ҳам ана шундай руҳда ўтди.

Шубҳа йўқки, интиҳосида 6 та шартнома ва битимлар имзоланган музокараларнинг барчаси, шунингдек, Президентимиз шарафига Америка — Ўзбекистон савдо палатаси томонидан уюштирилган қабул маросими ҳам Ўзбекистонга бўлган қизиқиш ва диққат-эътиборнинг белгиси, минтақадаги ишончли ва собит шерик эканлигини амалда исботлаган мамлакатга нисбатан самимий ҳурмат-эҳтиромнинг ифодаси бўлди.

Шу кунларда ойнаи жаҳоннинг ҳар бир канали орқали бир неча бор намойиш этилган бирғина манзарани эслашнинг ўзи кифоя қилади: АҚШ Давлат котиби Колин Пауэлл мамлакатларимиз ўртасида имзоланган ҳужжатлар салмоғини яна бир бор намойиш этиш истагида гўё уларнинг вазнини ўлчаб кўрдики, бу эришилган аҳдлашувлардан қаноатланганлик ифодасининг ўзига хос таъкидланишидир.

Ёки бўлмаса ойнаи жаҳон тасмаларига тушмай қолган бошқа бир мисол: америка халқининг энг кўзга кўринган намояндалари — АҚШ сенаторлари — ўринларидан туриб, давомли қарсаклар билан Ислом Каримовни қарши олдилар. Бу билан Америка халқи Ўзбекистон уларни қўллаб-қувватлаганини ҳеч қачон унутмаслигини ва ушбу миннатдорчилик ҳаётда яна кўп маротаба ўз исботини топишини тасдиқлади.

Эндиликда «Граунд зеро» деб юритилаётган собиқ Халқаро савдо маркази жойлашган ерни Ислом Каримов зиёрат этиши Президентимизнинг Америка заминида бўлиши дастуридаги ҳаяжонли воқеалардан бири бўлди.

Негаки, Тошкент учун 16 февраль ва Нью-Йорк учун 11 сентябрь оддий бир саналар эмас. Вақт ва масофада мавжуд бўлган фарққа қарамай, уларни яқинларининг аламу кўз ёшлари, бегуноҳ одамларнинг бевақт ҳаётдан кўз юмгани бирлаштириб туради.

Ўзбекистон Президенти фожеа рўй берган жойга гулчамбар қўяр экан, қурбон бўлганларнинг, жумладан, икки нафар ҳамюртимиз хотирасини ёдга олиб сукут сақлади.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон терроризм нима эканлигини яхши билади. Шунинг учун ҳам Америка халқининг кечинмаларини бошқалардан кўра яхшироқ тушунамиз.

Бутун дунёни ларзага солган воқеалар асносида Президентимиз юритаётган сиёсат ўзининг чуқур ва ҳақиқий мазмунини намоён этди.

Шунинг учун ҳам давлатимиз раҳбари билан бўлган учрашувда Америка Олий ислом кенгашининг раиси шайх Қаббоний Ислом Каримовнинг терроризмга қарши курашга қўшаётган улкан ҳиссасига алоҳида эътибор қаратиб, бу масалаларда у ўзини ҳақиқий етакчи қилиб кўрсатди, дея таъкидлагани бежиз эмас, албатта.

Ташриф давомида жаҳон сиёсатининг тирик афсонасига айланган Генри Киссенжер АҚШнинг жамоат ва ноҳукумат ташкилотлари номидан Ислом Каримовга «Халқаро миқёсда буюк давлат арбоби» мукофотини топширгани тасодифий ҳол эмас.

Шу кунгача ҳеч кимга берилмаган ушбу фахрий мукофот Ислом Каримовга терроризмга қарши курашда АҚШга кўрсатилган мислсиз ёрдами, халқаро миқёсда тан олинган раҳбар эканлиги учун топширилди.

Ҳа, Ислом Каримовнинг Америкага биринчи расмий ташрифи тарихга кирди. Унинг натижалари ҳақида ҳали кўп ёзилади ва таҳлил қилинади.

Шубҳа йўқки, мамлакатимиз ривожланишнинг янги босқичида АҚШ сиймосида бақувват ва нуфузли стратегик шерикка эга бўлди.

Бу эса жаҳон ҳамжамияти кўзи ўнгида давлатимиз обрў-эътиборини янада юқори поғонага кўтарган Ўзбекистон Президентининг оқилона ва изчил сиёсати натижасидир.

Шуҳрат ЁҚУБОВ,
"Жаҳон" АА шарҳловчиси.

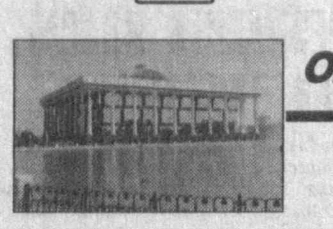

Олий Мажлис VIII сессияси олдидан

Истеъмолчи манфаати – муҳофазада

Маълумки, Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси Олий Мажлис таркибидаги етакчи қўмиталардан бири ҳисобланади. Унинг самарали фаолият кўрсатишидан барчамиз бевосита манфаатдормиз. Сабабики, бизнинг ерга эгалик қилишдан тортиб озиқ-овқат маҳсулотларини харид этиш ва истеъмол қилишгача бўлган ғоят кўп ҳақ-ҳуқуқларимиз ҳимояси ана шу қўмитанинг фаолият доирасига киради. Ана шуни назарда тутиб, биз мазкур қўмита икки сессия оралиғида қандай ишларни амалга оширганлиги хусусидаги савол билан қўмита раиси Искандар ҚАЛАНДАРОВга мурожаат қилдик.

— Аввало, шуни айтишим мумкинки, қўмитамиз сессиялар оралиғидаги даврда, бозор иқтисодиёти шароитида қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислоҳотларни чуқурлаштиришга қаратилган ҳуқуқий-норматив базани мустаҳкамлаш, бу соҳадаги муносабатларни такомиллаштириш, зарур янги қонунлар лойиҳаларини яратиш бўйича ишларни давом эттирди ва эттирмоқда. Айниқса, ер-сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш ва мамлакат озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш тўғрисидаги қонунлар ижросини назорат-таҳлил этиш ишлари такомиллаштирилди.

Аниқ далиллар билан гапирадиган бўлсам, «Тупроқ унумдорлиги тўғрисида»ги қонун лойиҳаси устида ишлаш давом эттирилди. Шу билан бирга қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларни ривожлантиришга қаратилган «Ер кодекси», «Ширкат хўжаликлари тўғрисида»ги, «Фермер хўжаликлари тўғрисида»ги ва «Деҳқон хўжаликлари тўғрисида»ги қонунларга қўшимча ва ўзгартишлар киритиш бўйича таклифлар атрофлича ўрганиб чиқилди.

Амалдаги қонунлар ижросини назорат-таҳлил этиш ишлари белгиланган режа асосида амалга оширилди. Хусусан, «Озиқ-овқат маҳсулотининг сифати хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонун талаблари «Озиқ-овқатсаноат» ҳамда «Ёғмойтамакисаноат» уюшмаларида қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масала кўриб чиқилди.

Амалга оширилган назорат-таҳлиллар натижасида 1999 йилда «Озиқ-овқатсаноат» уюшмаси таркибидаги 7 та корхонада ишлаб чиқарилаётган 54 турдаги маҳсулотнинг 20,4 фоизи стандарт талабларига жавоб бермаслиги аниқланиб, 5 та корхонада стандарт ва техник шартлар талабларига номувофиқ ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотиш маън этилди. 2000 йилда ўтказилган текширишларда 15 та корхонадан 6 тасида айрим маҳсулотларни сифати стандарт талаблари даражасида эмаслиги аниқланди. 2001 йилнинг 9 ойи мобайнида текширилган 13 та корхонадан 7 тасида қонун талабларининг бузилиши ҳоллари содир этилаётганлиги маълум бўлди. Қонуннинг 4-моддаси талаблари асосида ўтказилган текширувлар якунларига кўра, 9 та корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотиш, 6 та корхонада эса маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўзи ҳам маън этилиб, айбдорларга нисбатан 827,4 минг сўм миқдорида жарима жазоси қўлланилди.

Назорат-таҳлил фаолиятимиз натижасида яна шу нарса аниқландики, «Росси-СА» қўшма корхонасида мазкур Қонун 2-моддасининг 15-банди, «Нема» ва «Рен-Ко» қўшма корхоналари ҳамда «Дероз» савдо ишлаб чиқариш хусусий фирмасида ушбу модданинг 5-6-бандлари талаблари бузилган. Ушбу корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқарувчи цехлар ва озиқ-овқат хомашёлари сақланадиган хоналарнинг аҳволи санитария талабларига жавоб бермайди.

2000 йилда «Ўздавстандарт» маркази ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан ўтказилган текширувларда «Ёғмойтамакисаноат» уюшмаси таркибидаги корхоналарнинг 6 тасида стандарт талаблари бузилганлиги аниқланди. Жумладан, 41 номдаги маҳсулотнинг 14 номдагиси ёки 34,1 фоизи стандарт талабларига номувофиқ эканлиги исботланиб, тегишли чоралар кўрилди. Шунга қарамасдан 2001 йил ўтказилган текширувларда уюшма таркибидаги 7 та корхонада меъёрий ҳужжат талаблари бузилганлиги маълум бўлди. Текширилган 40 номдаги маҳсулотдан 14 таси ёки 37,5 фоизи меъёрий ҳужжатлар талабига жавоб бермайди. Қонун биздан истеъмолчилар манфаатини қаттиқ ҳимоя қилишимизни талаб этади. Мана шу талабдан келиб чиқиб 9 та корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг маълум бир қисмини сотиш маън этилди. Айбдорларга 2 миллион сўм жарима солинди.

Шуниси таассуфланарлики, кўрилган жазо чораларига қарамай уюшма корхоналарида қонун талабларининг бузилиш ҳолатлари 1999 йилдаги 6 тадан 2001 йилда 14 тага кўпайган. Айниқса, «Тошмарг-ёғ», «Қўқонёғмой», «Когон-ёғ» ва «Учқўрғон-ёғ» корхоналарида қонун талаблари бузилишига кўп йўл қўйилган.

Қонун ижросини ўрганиш мобайнида жойлардаги бозор ва савдо шохобчаларида талабга мос келмайдиган қандолат маҳсулотлари сотилаётганлиги аниқланди. Лаборатория текширувлари ушбу қандолат маҳсулотлари истеъмол учун яроқсиз эканлигини кўрсатди.

Ушбу қандолат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлигини давлат назорат ва текширув органлари кўриб чиқмаганлар. Қадоқлаш материаллари қаерда, қайси йўл билан ишлаб чиқарилаётганлигини аниқлаш бўйича чоралар кўрилмаган. Шунингдек, бозорларда сертификатланмаган, қаерда ишлаб чиқарилганлиги номаълум бўлган ёғ маҳсулотларини сотиш ҳоллари ҳам кўплаб учраб турибди.

Юқорида айтилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш, жойларда мазкур қонуннинг тўла ижросини таъминлаш мақсадида қўмитамиз «Ёғмойтамакисаноат» ва «Озиқ-овқатсаноат» уюшмалари ҳамда вилоятлардаги тегишли корхона ва ташкилотлар раҳбарлари эътиборига қаратилган қарор ва тавсиялар ишлаб чиқди.

Олий Мажлис Кенгашининг иш режасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ўздонмаҳсулот» корпорацияси ҳамда «Ўзпахтасаноат» уюшмасида «Уруғчилик тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг ижроси юзасидан назорат-таҳлил ишлари амалга оширилмоқда. Қўмитамиз тез кунлар ичида бу масалани ўз мажлисида кўриб чиқади.

Қўмитамиз ўз фаолиятида кўрилаётган масалаларнинг илмий ечимларига ҳам эътибор қаратмоқда. Ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш, тупроқ унумдорлигини ошириш, мамлакатимизнинг асосий бойлиги ҳисобланган суғориладиган ерлар яроқсиз ҳолга келиб қолишининг олдини олиш ва ер майдонларини эрозиядан сақлаш муаммоларига бағишлаб шу соҳанинг етакчи олимлари ва мутахассислари иштирокида Тошкент давлат аграр университетида ўтказилган илмий-амалий анжуман бу соҳадаги мавжуд муаммоларни ижобий ҳал этиш учун истиқболдаги вазифаларни белгилаб олишга хизмат қилади, деб ўйлайман.

Қўмитамиз аъзолари Ўзбекистон Республикасининг иккинчи чақириқ еттинчи сессиясида қабул қилинган қонунлар ва қарорлар моҳиятини тушунтириш бўйича кенг кўламли тарғибот-ташвиқот ишларини амалга оширди. Жумладан, «Референдум тўғрисида»ги Қонун юзасидан бир қанча учрашув ва анжуманларда мазкур масалалар билан чиқдилар.

Шу билан бирга Қўмита аъзолари сайловчилар билан мунтазам учрашиб, улар қўйган муаммоларни ҳал этиш чора-тадбирларини кўрдилар.

Қўмитага ўтган давр мобайнида ўнлаб мурожаатлар келиб тушди. Уларда кўтарилган масалаларни ҳал этиш бўйича муайян ишлар амалга оширилди.

«Халқ сўзи» мухбири Мухторали НОСИРОВ ёзиб олди.

ҚЎШМА КОРХОНАЛАР ИШ БОШЛАДИ

Наврўз байрами арафасида Самарқандда яна иккита қўшма корхона ишга туширилди. Улардан бири хитойлик сармоядорлар билан ҳамкорликда барпо этилган «ALLA-CAM» корхонасидир. Ушбу қўшма корхона мамлакатимизда етиштирилган ҳўл ва қуруқ меваларни консервалаб, хорижга экспорт қилади.

Грузиялик тадбиркорлар билан ҳамкорликда ташкил этилган «Камола-Глдани» Ўзбекистон — Грузия қўшма корхонаси эса трикотаж мато ҳамда тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаради.

Уйғун РЎЗИЕВ, ЎзА мухбири.

УЧ КУН ДАВОМ ЭТДИ

Мана, икки йилдирки, мамлакатимизда Европа Таълим жамғармасининг «Корхоналар ривожи учун таълим» лойиҳаси амалга оширилмоқда. Унинг мақсади кичик ва ўрта бизнес корхоналарида таълимни ташкил қилишга ёрдам кўрсатишдир.

Бухорода 18 март куни «Инсон ресурсларини бошқариш» мавзуида семинар бўлиб ўтди. Европа Таълим жамғармаси билан Бухоро вилоят товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси ҳамда бозор кўникмаларини ҳосил қилиш маркази унинг ташкилотчилари бўлди.

Кичик ва ўрта бизнес эгалари, тадбиркор ва фермерлар уч кун мобайнида ходимларни лавозимларга қандай танлаш ва тарбиялаш борасида ахборот олишди. Бозор кўникмаларини ҳосил қилиш марказининг тажрибали мураббийлари энг замонавий усулларни қўллаб, иқтидорли тадбиркорларни танлаш ва иш билан таъминлаш юзасидан маълумотлар беришди.

Илҳом САФАР, ЎзА мухбири.

Муносабат

Халқимизда отанг мироб бўлса ҳам тўғоннинг бошида бўл, деган нақл бор. У бежиз айтилмаган. Тўғон бошида ўтирган, ёки отаси мироб бўлган деҳқоннинг зироати сувга тўйиб кўкаради. Борди-ю, ҳар иккиси мужассам бўлса, нур устига нур.

Кейинги пайтларда бу мақолни фермерларимиз бот-бот эслайдиган бўлиб қолдилар. Чунки деҳқончиликнинг асоси ҳам, пойдевори ҳам сув. Афсуски, тўғон бошида бўлиш бир кишига, нари борса, уч-тўрт фермерга насиб этади. Қолганларда нима айб? Улар сувни қачон оладилар ва қандай фойдаланадилар? Қани эди ҳамма фермернинг отаси мироб бўлиб қолса...

ФЕРМЕРНИНГ МИРОБ ОТАСИ

Сувдан фойдаланувчилар уюшмаси нима ёки қишлоқда сувнинг эгаси ким?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 январдаги 8-қарорига мувофиқ, бу йил ҳам қатор қишлоқ хўжалик корхоналари негизида кўплаб фермер хўжаликлари ташкил этилди. Улар сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Табиийки, янгидан тузилаётган фермер хўжаликлари олдида бир қанча саволлар ва муаммолар пайдо бўлаётир. Бизнингча, улардан энг долзарби сув муаммосидир.

Юртбошимиз Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил якунларига бағишланган йиғилишида сўзлаган нутқида бебаҳо бойлигимиз ҳисобланган сувдан тежаб-тергаб самарали фойдаланишга, суғориш ва ирригациянинг замонавий тизимларини жорий қилишга, сувдан фойдаланиш интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратди. Сўнгги икки-уч йилдаги қурғоқчилик бу масалани янада жиддийлаштирди. Шу ўринда айрим рақамларга мурожаат қилиш ўринлидир.

Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, республикада қишлоқ хўжалиги экинларини суғориш учун ҳар йили ўртача 45-50 миллиард куб метр сув ресурслари керак бўлар экан. Унинг 70 фоизга яқини Амударё ва Сирдарёдан, қолган қисми эса кичик дарёлар, сойлар, қайта ишлатиладиган сувлар ҳисобидан олиниши мўлжалланган. Республикада халқ хўжалиги учун фойдаланиладиган сувнинг 85-90 фоизи қўшни Қирғизистон ва Тожикистон республикалари ҳудудларидан келиши назарда тутилса, масаланинг моҳияти янада жиддийлашади.

Сув ресурсларини истеъмолчиларга ўз вақтида, узлуксиз ҳамда белгиланган миқдорда етказиб бериш учун Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги тасарруфида 192 минг километр узунликдаги суғориш тармоқлари, қатор сув омборлари, 1500 та йирик насос станцияси, гидротехник иншоотлар, қурилмалар мавжуд. Кўриниб турибдики, сув мўл бўлса, ундан барчанинг бирдай баҳраманд бўлиши учун имкониятлар етарли. Лекин кейинги йиллардаги қурғоқчилик натижасида мавжуд омборларда белгиланган сув заҳиралари тўпланмаяпти. Ўтган йилги суғориш мавсуми мобайнида қишлоқ хўжалиги истеъмолчиларига ҳаммаси бўлиб 27846 миллион куб метр сув етказиб берилди. Бу мўлжалдагининг ярмидан сал кўпроғи дегани.

Мана шундай мураккаб шароитда эндигина ташкил топган фермернинг қандай иш тутгани маъқул? Отаси мироб бўлмаса, ана шу «мироб ота»ни ўзлари ясаб олишсин, дейишмоқда кўпни кўрганлар.

Шартли равишда сувдан фойдаланувчилар уюшмаси ана шу вазифани барча фермерлар учун бажара олади, дейиш мумкин.

Фермерлар билан шартномалар асосида ишловчи бу уюшма нодавлат ташкилотдир. У қайта ташкил этилаётган қишлоқ хўжалик корхоналари ҳудудларида суғориш тармоқлари тизими бўйича ташкил этилади. Фермерлар ёки сувдан фойдаланувчилар бу уюшмани таъсис этадилар. Уюшма туман сув хўжалиги органлари билан келишилган ҳолда фаолият юритади.

Сувдан фойдаланувчилар уюшмасининг асосий вазифаси фермерлар ўртасида сувдан тўғри фойдаланишни ташкил этишдан иборат. Сув ресурсларидан тўғри фойдаланишни режалаштириш, давлат сув хўжалиги ташкилотларидан белгиланган лимит доирасида сув олиш ва уюшма аъзолари ўртасида тақсимлаш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини назорат қилиш, олинаётган ва тақсимланаётган сув кадастрини юргизиш, суғориладиган майдонлардан зовур ва пайнов сувларнинг чиқарилишини таъминлаш ҳам уюшма зиммасига юкланади. Шунингдек, фермерларнинг ҳуқуқларини, манфаатларини давлат ҳамда бошқа идора ва ташкилотларда ҳимоя қилиш ҳам уюшма ваколат доирасига киради.

Уюшма даромад олишни кўзламайдиган нотижорат ташкилот ҳисобланади. У ўз аъзоларининг пуллик ва моддий бадаллар киритиши ва бошқа тушумлар ҳисобига ўз-ўзини молиялаштириш асосида фаолият кўрсатади. Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг ҳукумат қарорига асосан қайта ташкил этилаётган қишлоқ хўжалиги корхоналари ҳудудларида сувдан фойдаланувчилар уюшмаларини тузиш бўйича қўлланмасига мувофиқ, уюшма фаолиятини таъминлаш учун фермер хўжаликлари ва бошқа сув истеъмолчилари томонидан ажратиладиган бадаллар миқдори улар етиштирган маҳсулотлардан олинган умумий йиллик даромаднинг уч фоизи миқдорида белгиланган. Бадал ер эгасининг соф фойда олиш олмаслигига боғлиқ бўлмайди. Уюшманинг маблағи ишлаб чиқариш фаолиятини ривожлантириш ва кенгайтиришга сарфланади.

Уюшма вазифалари орасида энг муҳими, табиийки, олинган сув ресурсларини адолатли тақсимлашдир. Бу иш фермер ва уюшма ўртасида тузилган ўзаро манфаатли шартнома асосида амалга оширилади. Адолат қандай таъминланади? Бунинг учун фермер хўжаликларининг сув олиш нуқталари сув ўлчагич ускуналар билан таъминланган бўлиши лозим. У қадар мураккаб ҳисобланмаган бу жараён асосий тармоқдан экин даласига сув оқадиган ариқ ҳажмини бетонлантириш, оқим тезлигини аниқлаш ва оддий ўлчагич ўрнатишдан иборат, холос.

Шу кунларда Фарғона вилоятининг Ёзёвон туманида дала ишлари тубдан янгича ташкил этилмоқда. Ер, техника, сув эгалари аниқланди. Собиқ 12 хўжалик ўрнида янгидан ташкил этилган фермерларга хизмат кўрсатиш учун 9 та сувдан фойдаланувчилар уюшмаси тузилди. Янги ташкилот фермерларнинг экин турларини жойлаштиришини эътиборга олиб, сувдан фойдаланиш йиллик режасини ишлаб чиқмоқда. Сув олиш нуқталари бетонлаштирилиб, сув ўлчагичлар билан таъминланмоқда. Суғориш ва зовур тармоқларининг техник ҳолати қайта ҳисобдан ўтказилиб, ички сув хўжалигида сарфланадиган харажатлар миқдори аниқланмоқда. Фермерлар билан шартномалар имзоланаяпти. Айни пайтда қатор ташкилий ишлар ҳам ниҳоясига етказилмоқда. Хуллас, янги ташкилот ходимларининг иши мўл, қўли қўлига тегмайди.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам сувдан фойдаланувчилар уюшмаси ташкил этишга бирдай ижобий муносабатда бўлишмаяпти. Айрим фермерларда, ҳатто маҳаллий мутасаддиларда ҳам «Сув сотилар экан», деган тушунча йўқ эмас. Аслида ҳақ сувга эмас, кўрсатилган хизматга олинади. Буни фермерлар, деҳқонлар тўғри тушунишлари керак.

Сувдан фойдаланувчилар уюшмаси — бу янгилик. Янгилик ҳамиша ҳам осонгина рўёбга чиққан эмас. У маълум синовларга дош бериши лозим. Вақт — олий ҳакам. Лекин бир нарса аниқ. Мамлакатимиз қишлоқ хўжалигининг истиқболи фермерлар ҳаракатининг ривожи билан чамбарчас боғлиқ. Шундай экан, бу ҳаракатда сувдан фойдаланувчилар уюшмасининг муносиб ўрни алоҳидалиги айни ҳақиқат.

Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ, журналист.

Меҳнат Қаҳрамони Мамазиё ота Қодиров дуога қўл очар экан, ҳосилга қут-барака тилайди:

— Ерга қадалган ҳар бир уруғ мўл ҳосил келтирсин! Чўмичимиз мойга, омборимиз буғдойга тўлсин!

Оталар дуоси ижобат бўлади. Балки, Бағдод туманидаги Охунбобоев номли ширкат хўжалигида чигит экиш мавсуми олдидан табаррук қариялардан оқ фотиҳа олинганининг сабаби ҳам аслида шундандир. Бу йил туман пахтакорлари 7320 гектар майдонга чигит қадашни ният қилганлар. Шундан 1200 гектари плёнка остига экилади. Айни кунларда туманнинг барча хўжаликларида плёнка остига чигит экиш ишлари жадаллик билан давом этмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

АҚШ АДЛИЯ ДЕПАРТАМЕНТИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги солиққа оид жиноятларга қарши кураш департаментида иқтисодий хавфсизликни таъминлашда прокуратура органларининг ўрни ва аҳамиятига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Унда Бош прокуратура ҳамда солиқ инспекцияси ходимлари, АҚШнинг адлия департаменти вакиллари иштирок этди.

Анжуманда мамлакатимиз иқтисодий хавфсизлигини таъминлашда ташқи иқтисодий алоқалар ҳамда банк тизими ва молиявий назоратнинг ўрни, шунингдек, солиқ интизомини мустаҳкамлаш, иқтисодиёт ва солиққа оид жиноятларга қарши курашда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ўзаро ҳамкорлигини ташкил этиш, қонунбузарликларнинг олдини олиш юзасидан профилактика ишларини кенгроқ йўлга қўйиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Шу билан бирга, иқтисодий хавфсизликни таъминлашда ривожланган давлатлар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралари билан ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш, ўзаро тажриба ўрганиш ҳақида ҳам гап борди. АҚШ адлия департаменти вакили Ж.Робинсоннинг ўз ташкилоти тузилмаларининг иқтисодий хавфсизликни таъминлаш борасидаги фаолиятига бағишланган маърузаси анжуман иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Анжуманда АҚШ адлия департаменти билан Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги солиққа оид жиноятларга қарши кураш департаменти ўртасида доимий ҳамкорликни йўлга қўйиш зарурлигига эътибор қаратилди.

Норгул АБДУРАИМОВА, ЎзА мухбири.

«Тадбиркорбанк» — тадбиркорлар ҳомийси

"Тадбиркорбанк"нинг Тўрткўл тумани бўлими ўз мижозлари орасида тадбиркорларни кўпайтирмоқда. Кичик ва ўрта бизнес субъектлари банк мижозларининг асосий қисмини ташкил этиши ҳам шундан. Биргина ўтган йили банк бўлими уларга 149,1 миллион сўмлик кредит ажратган бўлса, шундан 16,6 миллион сўми имтиёзли кредитдир.

Ўтган йили банк ажратган кредит туфайли туманда 236 миллион сўмлик рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқарилди ва йил давомида 162 та ишчи ўрни барпо этилди.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ҳеч бир тақдир назардан четда қолмайди

Сирдарё вилояти прокуратураси «Меҳрибонлик уйи»даги 98 нафар болани ҳомийликка олди

Инсон ёмон бўлиб туғилмайди. Ундаги жамики фазилату нуқсонлар кейинчалик — ҳаёти давомида пайдо бўлади. Бир лаҳзалик ноҳақлик одам тақдирини буткул ўзга ёқларга буриб юбориши, бир лаҳзалик адолат ёмонлик кўчасига кирган бир нотавонни тўғри йўл томон юз буришига сабаб бўлиши мумкин. Айниқса, ота-онасиз ўсаётган болаларнинг кўнгли ўксик, дили ғариб бўлади. Муқаддас китобларда келтирилган етимнинг ҳақидан қўрқиш кераклиги ҳақидаги ҳикматнинг асл сабаби ана ҳам шу ерда бўлса, ажаб эмас.

Сирдарё вилояти прокуратураси ўз ташаббуси билан инсонийликка йўғрилган ана шундай мантиққа амал қилган кўринади. Улар аввал Гулистон шаҳрида жойлашган «Меҳрибонлик уйи»даги 98 нафар болага «ота-она» топиш билан шуғулланишди. Ҳомийликни вилоятдаги ўзига тўқ корхона ва ташкилотлар зиммаларига олишди. «Ота-она» бўлган ташкилот ҳар бир болага мактабдалик чоғидан ишга жойлашиши — оёққа туриб олишигача бўлган муддатда ҳомийлик қилади.

— Болаларнинг тақдири билан қизиқиб кўрсак, уларнинг 63 фоизи келажакда турар-жойга муҳтожлик сезишар экан, — дейди вилоят прокурори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист Эшмамат Бердимуродов. — Ана шундан кейин бизда «шундай ҳам бўлиши мумкинми?» деган савол пайдо бўлди ва улар илгари яшаган турар-жойларни бориб ўргандик. Дастлаб «Меҳрибонлик уйи»га Гулистон шаҳридан келган 3 нафар болага тегишли бўлган мулк, яъни уй-жой ўзгалар томонидан ноқонуний сотиб юборилганини аниқладик. Ва суд орқали бу уй-жойлар асл эгалари — болаларга қайтариб берилди. Худди шундай ҳолат Янгиер шаҳрида туғилган болалар қисматида ҳам бор экан. Ана шундан кейин биз бу йўналишдаги ишимизни мунтазам ва охиригача давом эттиришга қарор қилдик.

Кузатувларга қараганда, вояга етмаганлар ўртасидаги кўп жиноятлар бекорчилик ёки назоратсизликдан келиб чиқар экан. Бола бекор қолса, хаёлига турли хил жўяли ва ножўя ўйлар келиши ёки кимдир бирор ёққа етакласа, эргашиб кетавериши эҳтимолдан холи эмас. Ана шундай ҳолатни ҳисобга олгани ҳолда Янгиер шаҳар прокуратураси 4-ўрта таълим мактаби ҳузурида спортга ихтисослаштирилган «Соғломлаштириш маркази»ни ташкил этди. Ва бунга, кўнгиллилар қаторида тарбияси оғир, ички ишлар бўлими нозирлиги ҳисобида турган бир юз элликдан зиёд болалар жалб этилди. Натижа чакки бўлмади. Ана шуларнинг ичидан ҳатто таэквандо бўйича бир нафар жаҳон, уч нафар мамлакат чемпионлари етишиб чиқишди. Ва бу, тарбияси оғир бўлган болалар ўз вақтида тўғри йўлга солинса, яхши натижалар беришини яна бир бор исботлади. Эндиликда Янгиерга қўшни бўлган Меҳнатободдаги ана шундай болаларни ҳам марказга жалб этиш режалаштирилаяпти.

Яна бир хайрли тадбир шундан иборатки, прокуратура вилоятда жисмоний ва руҳий жиҳатдан нуқсони бўлган, узоқ вақт даволанишга муҳтож болаларга айни пайтда қандай таълим ва тарбия берилаётгани билан ҳам қизиқди. Текшириш натижасида бир қанча кўзбўямачиликлар очиб ташланди. Аниқланишича, ногирон ва ёрдамга муҳтож болаларга мутахассис ўқитувчилар ажратилмаётган экан. Бундай ҳолатда улар буткул саводсиз бўлиб қолиши ҳам мумкин-да. Ана шу текширувдан кейин 43 нафар ногирон бола уйига бориб ўқитиладиган бўлди.

Вилоят прокуратурасининг яна бир ташаббусини айтсак, фойдадан холи бўлмас. Гулистон шаҳридаги 11-мактаб, Сирдарё туманидаги «Малик» хўжалигидаги лицейларда ҳуқуқшуносликка ихтисослаштирилган махсус синфлар очилди. Болалар ҳуқуқшуносликка оид нима керак бўлса, шу ердан олишлари мумкин. Бундан лозим бўлганда, ҳатто ўша ҳудуддаги фуқаролар ва ташкилотларнинг ҳам фойдаланишаётгани кўпчиликка қўл келаяпти.

Исмат НУСРАТ.

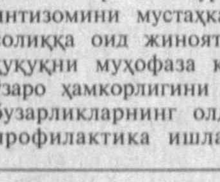

Газетада босилмади, аммо...

Камчиликлар бартараф этилди

Таҳририятга Миробод тумани, Ойбек кўчаси 49-уй 207-хонадонда истиқомат қилувчи К.Асрановдан шикоят хати келди. Унда ўзи яшайдиган уйдаги носозликлар, жумладан иссиқлик қувурларининг ишдан чиққанлиги боис хонадонлар исимаётганлиги, бу борада тегишли ташкилотларга, бир неча марта мурожаат қилса-да, натижаси бўлмаётганлиги ҳақида ёзилганди.

Ушбу хат таҳририят томонидан текшириш ва чора-тадбир белгилаш учун Тошкент шаҳар ҳокимлигига жўнатилди. Унга Миробод тумани ҳокими А.Тўраевдан қуйидаги мазмунда жавоб мактуби олдик:

«Шикоят хати атрофлича ўрганиб чиқилди. Ҳақиқатан ҳам ушбу хонадонларда айрим камчиликлар юзага келган экан. Барча муаммолар бартараф этилиб, иссиқлик тармоқлари таъмирдан чиқарилди. Хонадонлар иссиқлик билан таъминланди. Муаллиф қилинган ишлардан рози эканлигини билдирди».

Долзарб мавзу

Биз бозор иқтисодиёти даврида яшаяпмиз. Республикадаги бутун ижтимоий ҳаёт бозор мезонлари асосида янгиланиб бораяпти. Жумладан, буни таълим соҳасида ҳам кузатиш мумкин. Бу тизимда ҳам мутахассис кадрларга талаб ва эҳтиёж бозори шаклланмоқда. Яқин ўтмишда ўрта махсус ва олий ўқув юртларини тамомлаб чиқаётган барча кадрларга ҳаётда эҳтиёж борми-йўқми, бу масала айтарли ўрганилмас, оқибат натижада, ўқишни битирган айрим ёшлар ё ишсиз қолар, ёки, масалан, жойларда бир иш ўрнини 2-3 битирувчи кадр ўртасида тақсимлаш ҳоллари рўй бериб турарди. Турган гап, бундай ёндашув муаммонинг одилона ечими бўлолмасди.

Мустақиллик йилларида мазкур масалага муносабат тубдан ўзгарди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 28 январдаги «Таълим хизматлари бозорини шакллантириш ва таълим маркетингини жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори таълим тизими олдига қўйилган янги вазифаларни ҳал этишда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

ТАЪЛИМДА МАРКЕТИНГ ХИЗМАТИ

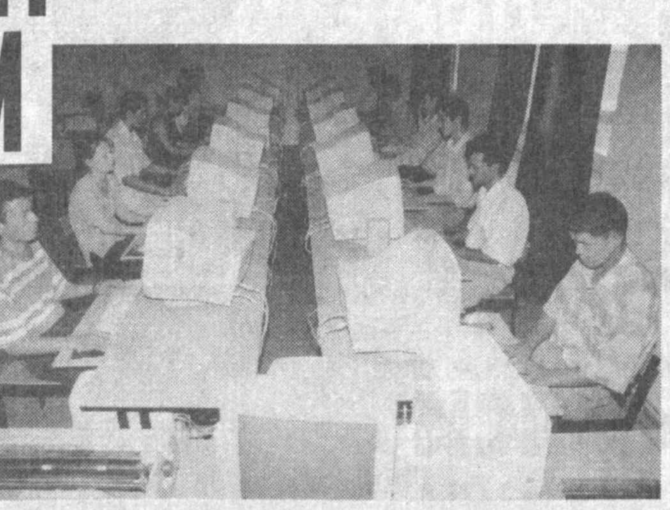

Ушбу қарорга биноан, аввало, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида маркетинг хизмати ташкил этилди. Худди шунингдек, олий таълим муассасаларида маркетинг хизмати бўлимлари вужудга келди.

Хўш, таълимда маркетинг хизмати тизими олдига қандай вазифалар қўйилган?

— Таълим маркетинги, — дейди биз билан суҳбатда республика Олий ва ўрта махсус таълими вазирлиги Маркетинг хизмати маркази бошлиғи Абдуҳаким Маманазаров, — республикамизнинг иқтисодиёт ва ижтимоий соҳаларида олий маълумотли кадрларга бўлган талаб ва эҳтиёжни ўрганади. Улар тўплаган маълумот, олиб борган кузатишлар ва чиқарган хулосалар асосида ҳозирги кунда ва истиқболда малакали кадрларга буюртмаларнинг кўрсаткичлари белгиланади. Уларнинг хулосалари ҳар йили олий ўқув юртларига қабул кўрсаткичларининг лойиҳасини шакллантиришга ҳам хизмат қилади.

Бозор иқтисодиёти шароитида, жумладан, таълим хизматлари бозорини шакллантириш ва ривожлантириш, пировардида, кадрлар тайёрлаш сифатига ижобий таъсир кўрсатади. Чунки, кадрларнинг замон талабига жавоб бера олиши таълим бозорининг мезонига айланади. Кадрлар кучли рақобат шароитига дуч келади, шундай мезон асосида улар сараланади, энг кучлилар, энг етук кадрларгина ҳаётда мустаҳкам ўз ўрнини топа оладилар.

Бугунги кунда олий ўқув юртларининг ўзида ташкил топган маркетинг хизмати бўлимлари зиммасига катта масъулият юкланган. Улар олий таълим муассасалари битирувчиларини ишга жойлаштириш борасида фаолият олиб боришлари, кадрларга ҳаётда мавжуд талаб ва эҳтиёжларни ўрганишлари, зарур бўлса, шу мақсадда реклама ва тарғибот ишларини йўлга қўйишлари ва бошқа шу мақсадга йўналтирилган чора-тадбирларни кўришлари лозим.

Бу борада фаолиятини бошқа барча олий ўқув юртларига ибрат қилиб кўрсатса арзийдиган олий таълим муассасалари борми?

— Ҳа, бор,— дейди Абдуҳаким Маманазаров. — Масалан, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида битирувчиларни аукцион орқали ишга жойлаштириш яхши анъанага айланган. Аукционда институтни битирувчи кадрлар тегишли вазирлик, давлат қўмиталари, концернлар, уюшмалар, ташкилотлар, тўқимачилик корхоналари раҳбарлари олдида ўзларининг шахсий ва мутахассислик малакаларини амалда исботлаб беришлари керак. Бундай танлов институтда таълим олаётган бошқа талабаларга ҳам сабоқ бўлади. Аукционни кўргач, уларнинг ўзларига бўлган талабчанлиги янада ортади. Институтда эса аукциондан тушган маблағдан кадрлар тайёрлаш сифатини янада такомиллаштиришда фойдаланилмоқда.

Тошкент Молия институти, Ўзбекистон Миллий Университети, Тошкент Давлат иқтисодиёт университети каби олий таълим муассасаларининг маркетинг хизмати бўлимлари ҳам битирувчиларни ишга жойлаштириш борасида ўзига хос самарали тажрибаларни тўплашган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 2001 йил якунларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг йиғилишида сўзлаган нутқида айтганидек, кадрларни мажбурий равишда ишга тақсимлашдек эски тажрибадан воз кечилган бўлса-да, лекин бу, умуман, кадрларни ишга жойлаштириш жараёнини ўз ҳолига ташлаб қўйиш, дегани эмас. Шу боисдан олий таълим муассасалари Маркетинг хизмати бўлимлари бозор иқтисодиёти шаротида кадрларни иш билан таъминлашнинг янгича йўл-йўсинларини тинимсиз изламоқдалар.

Умуман олганда, ёшларни касбга йўналтиришда ҳал қилиниши зарур бўлган муаммолар етарли. Юртбошимиз ўша йиғилишда барчанинг эътиборини шунга қаратдилар. Жумладан, ёшларнинг касб танлаш жараёни кўпинча тасодифий тарзда ёки ота-оналар ва бевосита ўсмирларнинг ўз содда қарашлари асосида кечмоқда. Шундай бўлаяптики, айрим соҳаларга қизиқиш «мода» тусини олиб, жуда кўп бошқа фойдали касб-ҳунарлар ёшларимизнинг эътиборидан четда қолмоқда. Маркетинг маълумотларига қараганда, масалан, ҳозирги кунда академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари учун педагог кадрлар тайёрлаш масаласи ўта долзарб бўлиб қолаяпти. Аниқроқ қилиб айтсак, бу янги таълим муассасалари учун олий ўқув юртлари томонидан 2005 йилгача 97 минг 884 нафар олий маълумотли педагог ва муҳандис-педагог етиштириб берилиши керак. Афсуски, бу иш анча сусткашлик билан амалга оширилмоқда. 2000-2001 ўқув йилида, масалан, атиги 9580 нафар ана шундай олий маълумотли кадр тайёрланган. Демак, олий таълим муассасаларида иқтидорли ёшларни педагогик касбга йўналтириш иши бироз оқсаётгани сир эмас. Модомики шундай экан, бу йўналишда маркетинг фаолиятини амалда янада кучайтириш, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари учун педагог, муҳандис-педагог кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 4 октябрдаги 400-сонли Қарорида тасдиқланган 2010 йилгача бўлган дастурни ўз вақтида бажариш чора-тадбирларини кўриш, бу йўналишда доимий ва режали иш олиб борилиши зарур. Академик лицей, касб-ҳунар коллежлари билан педагог ва муҳандис-педагог кадрлар тайёрлаш бўйича шартномалар тузишни 2002-2003 ўқув йилидан бошлаб мунтазам равишда амалиётга тадбиқ этиш керак бўлади.

— Умуман, ёшларни касбга йўналтиришнинг самарали тизимини яратиш мақсадида, — дейди А.Маманазаров, — вазирлигимизда махсус дастур лойиҳаси ишлаб чиқилди. Ҳозир у кўриб чиқиш учун Макроиқтисодиёт ва статистика ҳамда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликларига тақдим этилди. Ушбу лойиҳани ҳукумат тасдиғига киритиш учун ана шундай ҳамкорликда иш олиб борилмоқда.

М.САФАРОВ.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

Фахрийлар боғи

Ёшларга ташаббускорлик ярашади. “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими ташаббуси билан Китобда “Фахрийлар боғи” ташкил этиладиган бўлди. Қарияларни қадрлаш йили муносабати билан ташкил этилаётган боққа дастлабки ниҳоллар ўтқазилди.

Изланганга имкон мўл

Олтинкўл туманида фаолият кўрсатаётган “Олтин дери” ўзбек - турк қўшма корхонаси маҳсулотлари МДҲ давлатлари бозоридан муносиб ўрин эгаллади.

Жорий йилда қарийб бир миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришни режалаштирган корхонада тайёрланаётган маҳсулотлар 72 турни ташкил этмоқда. Икки юз нафар оқтепалик ёшлар меҳнат қилаётган “Олтин дери” водий вилоятларида ўзининг бир неча фирма дўконлари ва савдо расталарига эга.

«Туркистон-пресс»

«Жанглар фақат татамида...»

Навоийдаги “Нурхас” киокушин-кайкак каратэ марказининг ташкил этилганига ўн йил тўлди. Шу муносабат билан “Жанглар фақат татамида бўлиши керак!” шиори остида фестивал уюштирилди. Унда Фарғона, Наманган, Самарқанд, Каттақўрғон, Ангрен, Зарафшон, Нуробод, Зафаробод ва бошқа шаҳарлардан келган ўнлаб каратэчилар татамига чиқишди.

Эътироф этиш керак, “Нурхас”да кўплаб умидли ёшлар бор. Ҳозирда Ҳасан Назаров бошлиқ жамоа каратэчилари Венгрия ва Буюк Британияда ёшлар ҳамда катталар ўртасида ўтказилажак Европа чемпионати мусобақаларига ҳозирлик кўришаётир.

А. ПИРМАТОВ
«Халқ сўзи» мухбири.

Ер юзида

вокеалар · рақамлар · тафсилотлар

Бир ҳафта ичида

Яқин Шарқ минтақасида ўтган ҳафта вазият янада кескин тус олди. Ҳафта бошида фаластинликларнинг Исроил ҳудудига Gassam ракеталари юбориши ва араб - камикадзеларининг ўзларини портлатиши оқибатида 20 нафар исроиллик ҳалок бўлгани ва ўнлаб киши тан жароҳати олганига жавобан Исроил ҳарбий қўшинлари бронетехника ёрдамида Фаластиннинг Ромоллоҳ, Женин ва бошқа шаҳарларига бостириб кирди. Биринчи куни ушбу амалиётлар натижасида 17 фаластинлик қурбон бўлди ва ўнлаб киши тан жароҳати олди. Исроил ҳарбийлари Фаластиннинг Жабалия ҳудудидаги қочоқлар лагери ва бошқа шаҳарларида тинтувлар ўтказиб, террорчиликда гумон қилиб мингдан ортиқ кишини асирга олди. Бунга жавобан фаластинликлар ҳам қўпорувчилик ҳаракатларини янада кучайтиришди. Ва минтақада уруш ҳолати вужудга келди.

Исроил — Фаластин: ТИНЧЛИК ЎРНАТИЛИШИГА УМИД БОР

Бундай вазият жаҳон ҳамжамиятини ҳам ташвишга солди. Кўпгина давлатлар ва халқаро ташкилотлар бу ташвишли ҳолатга ўз муносабати, нуқтаи-назарларини билдиришди.

БМТ Бош котиби Кофи Аннан Исроил ҳукуматига Фаластин ерларини «ноқонуний оккупация қилиш» ва тинч аҳолини маҳв этиш тўхтатилишини сўраб мурожаат қилди. Шуни айтиш лозимки, БМТ Бош котиби Исроил 1967 йилда Фаластин ерларини босиб олгандан буён биринчи марта «ноқонуний оккупация қилиш» иборасини ишлатди.

БМТ Хавфсизлик Кенгаши Исроил ва Фаластин «хавфсиз чегаралари мавжуд давлатлар» бўлиши қайд этилган резолюция лойиҳасини маъқуллади ва ҳар қандай зўровонлик, террорчиликни тўхтатишни талаб қилди.

Россия президенти Владимир Путин ушбу резолюцияни маъқуллашини билдирди.

АҚШ президенти Жорж Буш эса Исроил раҳбариятига «Фаластинда олиб борилаётган зўравонлик сиёсати» самара олиб келмаслигини айтиб, бу масалани музокаралар орқали ечиш кераклигини қайд этди.

Европа Иттифоқи ҳам Барселонада ўтказилган навбатдаги саммитида Яқин Шарқ муаммоларини ечиш бўйича декларация қабул қилди. «Барселона декларацияси» деб ном олган ушбу ҳужжатда ЕИ Исроилни зўравонлик қилмаслик, Ёсир Арофатнинг озодлигини таъминлаш, БМТнинг резолюцияларига қатъий амал қилиш (унга Фаластин давлат деб тан олинган резолюция ҳам киради) ва 1967 йилда мавжуд бўлган чегараларга қайтишга чақирган. Шунингдек, декларацияда фаластинликлардан қўпорувчиликларни тўхтатиш талаб қилинган.

Ҳафтанинг иккинчи ярмида Исроил Бош вазири буйруғига биноан Фаластин ерларидан Исроил ҳарбийлари ва бронетехникаси олиб чиқила бошланди. Ушбу буйруққа кўпчилик исроилликлар норозилик билдиришди. Бу эса ўз навбатида катта шаҳарларда «террорчиликни таг-туби билан йўқ қилиш лозим» шиорлари остида намойишлар уюштирилишига олиб келди.

Шундай бўлса-да, Яқин Шарқда тинчлик ўрнатилишига умид бор. Бунга БМТ ва жаҳон давлатларининг ушбу муаммога нисбатан аниқ ва равшан позицияси шаклланганини, Исроил Бош вазири мамлакатда якдиллик йўқлигига қарамай Фаластин раҳбарияти билан музокаралар олиб боришга тайёрлиги, исроиллик уч яшар қизалоқнинг Ёсир Арофатга «урушни тўхтатишингизни илтимос қиламан» деб ёзган хатига жавобан Арофатнинг «сизлар ва сиздек барча фаластинлик ёшларнинг тинч ва осойишта муҳитда яшаши, ўсиши учун бор куч- кувватимни сарфлашга тайёрман» деб ёзган жавоби асос бўла олади.

• Россия президенти Владимир Путин: «Глобал аксилтеррор компаниясининг асосий муаммоларидан бири террорчиларнинг молиявий озиқ олишига йўл қўймасликдир», — деди.

• АҚШ вице-президенти Дик Чейни Тель-Авивга етиб келди. У Исроил Бош вазири Ариэль Шарон билан музокаралар олиб боради.

• БМТнинг Косовадаги миссияси янги раҳбари Михаэль Штайнер уюшган жиноий гуруҳлар билан курашда у ердаги полиция кучларига катта ваколатлар берадиган буйруққа имзо чеккан. Буйруқда махфий кузатувлар олиб бориш, суратга тушириш, телефон орқали суҳбатларни эшитишга рухсат берилган. БМТ вакилларининг айтишича, буйруқ ғарбий Европа давлатларида шу масала бўйича қабул қилинган чора-тадбирларга тўлиқ жавоб беради.

• Югославия иттифоқи республикаси президенти ва Сербия демократик партияси раҳбари Воислав Коштуница Сербия Бош вазири Зоран Жинжичнинг истеъфога чиқишини талаб қилган. Бунга ўтган ҳафтада Жинжичнинг ўринбосарларидан бири собиқ бош штаб бошлиғи Момчило Перишичнинг жосуслиқда айбланиб ҳибсга олингани сабаб бўлган.

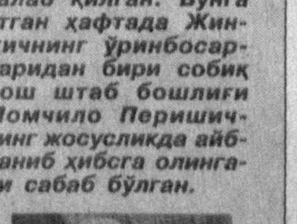

• Буюк Британия Афғонистонга «Ал-Қоида» экстремистик ташкилоти ва «Толибон» ҳаракатига қарашли жангариларга қарши ҳарбий амалиётларда қатнашиш учун 1700 нафар пиёда аскар юборади. Буюк Британия Мудофаа вазири Жеффри Хун парламентдаги нутқида ана шу ҳақда маълум қилган. Хуннинг айтишича, бу 1991 йили Форс кўрфазидаги урушдан сўнг Британиянинг энг кўп ҳарбий контингентидир.

Футболчиларни ҳарбийлар ҳимоя қилади

Жанубий Корея Ҳаво мудофааси кучлари шу йилнинг ёзида футбол бўйича жаҳон чемпионати ўтказиладиган стадионларга иккита «ер-ҳаво» ракеталари ўрнатади. Бундан ташқари ўйинлар хавфсизлигини Ҳарбий ҳаво кучларининг қирувчи самолётлари ҳам кузатади.

Мамлакатда ҳозирдаёқ махсус аксилтеррор бўлинмалари ташкил қилиниб, атом станция ва стадионлар атрофида учиш ман қилинган зоналар белгиланган. Ҳукумат раҳбарияти бу чоралар чемпионат ўтаётган пайтда қўпорувчилик амалга оширилишига йўл қўймаслик учун кўрилганлигини таъкидламоқда.

Янги спорт автомобили

Женева автосалонида Франциянинг Venturi компаниясининг Venturi Fetish деб ном олган янги спорт автомобили намойиш этилди. У 180 рақамли кучли икки литр ҳажмли моторга эга бўлиб, янги технологиялар асосида алюминий, композитли материаллар кўп ишлатилиши сабабли кичик вазнга ва ажабланарли динамик характеристикага эгалиги билан мутахассис ва томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Қонун ичишни чеклайди

Испанияда алкоголизмга қарши кураш бошланди. Ҳозир мамлакат ҳукумати жамоат жойларида спиртли ичимликлар ичишни таъқиқловчи қонун лойиҳасини тайёрлашига қарамай, маҳаллий ҳукумат вакиллари бу ишга қатъий киришди. Масалан, яқинда Мадридда спиртли ичимликлар сотишни чекловчи қонун қабул қилинган. Мамлакатда ушбу оғуга қарши курашни биринчи бўлиб барселоналиклар бошлаган эди.

Энг баланд бино

Буюк Британия пойтахтида Европадаги энг баланд бино қурилади. Лондон кенгаши бюджет миқдори 495 миллион АҚШ долларига тенг ушбу қурилишнинг режасини тасдиқлади. Баландлиги 306 метр 66 қаватдан иборат иншоот Темза дарёси қирғоғидаги Саутори ҳудудида барпо қилинади ва номи Shard of Glass (Ойна парчаси) деб аталади.

Вабо давом этмоқда

Конго Демократик Республикасида вабо эпидемияси тарқалиши давом этмоқда. КДР Соғлиқни сақлаш вазирининг маълумотига кўра, ўтган йили ноябрь ойида бошланган ушбу эпидемия ҳозиргача 407 кишининг ҳаётига зомин бўлди. Ҳозиргача 5021 нафар бемор рўйхатга олинган. Мамлакатда «Чегарасиз шифокорлар» ва бошқа жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотлари фаолият юритмоқда.

«Интернет» хабарлари асосида Салим ДОНИЁРОВ тайёрлади.

Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлур

Маҳаллада спорт мажмуи

Бугунги кунда ёшларнинг ҳам руҳан, ҳам жисмонан соғлом бўлиб вояга етишида маҳаллаларнинг ўрни беқиёс. Хусусан, айримларида спорт мажмуалари барпо этилаётгани таҳсинга лойиқ.

«Шайхонтоҳур» туманидаги «Чўпон-ота» маҳалласи ана шулар жумласидандир. У ерга борганимизда болалар қийқириқлари диққатимизни тортди. Ўйингоҳда маҳалла ёшларининг футбол бўйича ўзаро учрашуви айни қизғин паллага кирган экан. Футболчиларнинг мушижоати ва маҳоратидан мухлисларнинг димоғи чоғ.

— Стадион қурилгандан буён маҳалламиз ёшлари чинакам спорт шайдосига айланди, — дейди ишқибоз Нуруллa Маҳкамов. — Ҳозир бизда тўртта команда ташкил этилган. Бундан ташқари, «Оқтепа» командаси ҳам бор. Улар ўтган йили ўтказилган маҳаллалараро шаҳар биринчилигида ғолибликни қўлга киритишди.

— Юртимизда келажак авлодга катта эътибор берилаётганини ҳар жабҳада сезиш мумкин, — дея гап бошлайди маҳалла оқсоқоли Ҳамид Акбаров. — Шундай бўлгач, биз ҳам қараб турмадик. Чунки болаларимиз жисмоний тарбия билан шуғулланиши учун шароит деярли йўқ эди. Очиғи, аввал маблағ етишмасди. Фаоллар билан маслаҳатлашдик ва мактаб ёнидаги ташландиқ ўйингоҳни қайта таъмирлаб замонавий спорт мажмуасига айлантиришга киришдик. Шуни айтиш керакки, бунинг учун бирор жойдан маблағ олмадик. Маҳалла аҳолиси ва ҳомийларимиз ёрдамида спорт мажмуасини тиклашга астойдил бел боғладик. Маҳалла аҳли бир тану бир жон бўлиб қўлидан келган хизматларини аямади. Неки қилган бўлса, фарзандлари учун қилишди. Натижада, мана бир йилдирки, замонавий ўйингоҳ ёшлар ихтиёрида. Ҳудуддаги 180- мактаб қошида ватанпарварлик, инглиз тили, математика бўйича қўшимча тўгараклар ташкил этилди. Бундан ташқари, мустақилликнинг ўн йиллигида янги теннис корти ва баскетбол майдончаси бунёд этилиши ёшларимиз учун муносиб совға бўлди. Яқин кунларда шахмат клуби ва бокс мактабини ишга туширамиз.

Ўйингоҳ теннис корти ва баскетбол майдончаси томон отланганимизда маҳалла фаолларидан Сиддиқ ота Фузаилов бизга ҳамроҳ бўлди.

— Ёшларимизнинг бўш вақтларини самарали ўтказишни ташкиллаштириш бизнинг вазифамиз, — дейди у. — Спорт мажмуаси фойдаланишга топширилгандан буён уларнинг қувончи чексиз. Бунинг боиси улар қайси соҳага қизиқса, шуғулланаман деса барча шароитлар мавжуд.

— Боя мажмуани фаолларимиз ва ҳомийларимиз билан бирга қурдик дедим, — ўйингоҳга кираверишда сўз бошлади яна Ҳамид ака. —Маҳалланинг жонкуярларидан бири Ғанишержон Шоғуломов ўзи ҳомийлар топди, қурилиш ишларидаям бош-қош бўлди. Ҳозир у маҳалламизда спорт ишлари бўйича мураббийлик қилмоқда. Ёшларга шахсий ўрнак бўлиб уларни спортга жалб қилишда ташаббус кўрсатяпти.

Мураббийлар хонасига кириб борганимизда Ғанишер ака лойиҳа устида ишлаётган экан.

— Бу оғир атлетика клубининг лойиҳаси, — дейди каратэ бўйича спорт устаси, қора белбоғ соҳиби Ғанишер Шоғуломов. — Уни яқин кунларда ишга туширамиз. Атлетика жаҳозларини ҳам олиб келдик, уларни жойлаштирсак машғулотларни бошлаш мумкин. Ёшларимизда ҳозир билимга, спортнинг ҳар хил йўналишларига қизиқиш катта, шу боис маҳалламиздаям спортнинг ҳар хил турлари бўйича мактаблар очяпмиз. Яқинда бокс ва каратэ мактаблари ишга тушди, болалар у ерда машғулот ўтказишяпти. Ёш авлод соғлом ўсса эртага Ватан олдида йигитлик бурчини ўташда ҳам, жамиятимизни янада ривожлантиришда ҳам асқотади.

«Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлади» деб бежизга айтилмаган. «Чўпон-ота» маҳалласидаги ёшларнинг гулгун чеҳрасини кўриб, биз ҳам қувондик. Уларнинг нафақат билимга чанқоқлиги, балки спортга ҳам қизиқиши таҳсинга лойиқ десак муболаға бўлмайди.

Д. САЛИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Миллий дастур ниҳоллари

Нурланнинг орзуси

Тошга жон ато этган ҳайкалтарошнинг ҳайкалига, оддий лойдан ясалган кулолнинг санъат асарига ва ишчининг қўлида бир парча темир ҳар хил шаклдаги деталларга айланишига қойил қолмасдан иложингиз йўқ. Бекорга инсон қўлини гулга қиёслашмаган. Гул инсон қалбини қай даражада мафтун этса, инсон қўли билан яратилган «буюмлар олами» ҳам кўнгилни шу қадар ром этади. Қўли гул ишчига ҳар доим талаб катта бўлган.

Бугун ёшлар ҳаётга зарур, ана шундай моҳир касб-ҳунар соҳиби бўлишлари учун Ватанимизда энг қулай шарт-шароитлар яратилмоқда. Ўтган йили касб-ҳунар коллежларининг биринчи қалдирғочлари меҳнат жабҳаларида фаолиятларини бошладилар. Қалдирғочлардан бири Нурлан Садибеков Тошкент авиасозлик касб-ҳунар коллежини тугатди ва тўғри В.П.Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат акционерлик жамиятида иш бошлади. Нурланга учрашганимизда ўз касбига чуқур меҳри борлигини яширмади.

— Дадам ЖЭКда ишлайди, — деди Нурлан, — ёнларидаги увоққина цехда токарлар ясаётган ҳар хил винтларни кўриб, ҳавас қилардим. Бир гал борганимда токарга, менга ҳам ўргатинг, мен ҳам винтларни ясай оламанми, деган болаларча қизиқиш билан мурожаат қилдим. Токар эса ҳозирги пайтда бунинг учун ўқишим зарурлигини тушунтирди.

Шу қизиқишим сўнмади, мактабдан сўнг Авиасозлар касб-ҳунар коллежининг металларга ишлов бериш мутахассислиги бўлимига ҳужжат топширдим. Металларга ишлов бериш сир-синоатини кунт билан ўргандим. Коллежимиздаги ўқув самолётини кўрганимда қандайдир ҳис мени чулғаб олди. Амалиётни бирлашманинг 154-цехида ўтаганлигим сабабли шу цехда ишлашга қизиқдим.

— Нурлан менинг дастгоҳимда иш бошлаганди, — деди 154-цех бошлиғининг ўринбосари Санжар Жабборов. — Кулиб турадиган бу йигит нимагадир мени ўзига жалб қилди. Иш бошлаган пайтидаёқ тиришқоқлигини сездим. Ҳаракати борлиги туфайли жамоага тез киришиб кетди. Бирлашмага ишга келаётган ёшларни кўриб, ўқиган ишчи билан ўқимаган ишчининг орасидаги фарқ ниҳоятда каталигига амин бўласан. Ўқиган ишчи металлнинг маркасидан тортиб, замонавий дастгоҳни ишлатишнинг қонун-қоидаларигача — барчасига илмий томондан ёндашади. Металлга ишлов беришнинг ўзига хос қийинчиликлари бор. Арзимас хато ҳам уни ишдан чиқариб қўйиши мумкин. Ишчида ҳам назарий, ҳам амалий билимнинг уйғунлашганлиги ишнинг сифатли бўлишини таъминлайди. Нурланда шундай уйғунлашув етарли.

У яратаётган маҳсулотларни кўздан кечирар эканман, улар орасидаги болаларнинг уч ғилдиракли велосипеди диққатимни тортди. Болалар кўрса қувоналиган даражадаги чиройли велосипедчани яратишда Нурланнинг ҳам меҳнати сингган. Унинг орзуси — бирлашмада ишлаб чиқарилаётган самолётларга зарур деталларни тайёрлашга киришиш.

Шундай кун келади. Бирлашмада туғилиб, кўкка парвоз қиладиган самолётларнинг зарур бир винтини Нурлан яратган бўлади. Нурлан — мустақил Ўзбекистон фарзанди. Куни кеча «Техникага уқуви йўқ» дея менсилмаган ўзбекнинг ўғли бугун энг замонавий ҳаво кемаларининг бунёдкорларидан бири бўлади.

Муфтилло ЮСУПОВ.

АЗИЗ ЮРТДОШЛАР!

МУ

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ»

АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

барча ватандошларни

Наврўз айёми

билан муборакбод этади!

Истиқлол шарофати билан Наврўз чин маънодаги янгиланиш ва яшариш, меҳрибонлик ва саховат айёмига айланди. Сизларни ушбу гўзал байрам билан қутлаб, тинчлик, омонлик ва бахт-саодат ҳамиша ҳамроҳингиз бўлишини тилаймиз.

Тобора ободонлашиб, гўзаллашиб бораётган салоҳиятли юртимиз узра озодлик ва омонлик қуёши мангу нур сочаверсин!

3462/462

Шошилинг!!!

«ЎзДЭУавто» компанияси

қойилмақом ютуқ —
БИТТА АВТОМОБИЛЬ
ПУЛИГА ИККИТА АВТОМОБИЛНИНГ
бахтли соҳиби бўлишга имкон яратади!

Ўйин Ўзбекистон телевидениесининг биринчи канали орқали намойиш этилади.

7 мартдан бошлаб ўйинда иштирок этадиган 2500 автомобиль сотила бошлади!

Шошилинг! Имкониятингизни бой берманг!

Компаниянинг
дилерлик корхоналари сизларни кутмоқда!

UZ-DAEWOO
UZ-DAEWOO AUTO CO.

Ўйин шартлари:

- *2002 йил 7 мартдан бошлаб сотилган дастлабки 2500 автомобиль ўйинда иштирок этади;*
- *автомобиллар компаниянинг расмий дилерлик корхоналари автосалонларида сотиб олинган бўлиши шарт;*
- *ютуқ соҳиблари сотилган автомобилларнинг кузов рақамлари бўйича ўтказилган лотерея ўйини натижасига кўра аниқланадилар;*
- *ютуқ соҳибига ўзи сотиб олган автомобиль русумидаги автомобиль совға қилинади.*

Мулоқот учун компаниянинг Тошкентдаги ваколатхонаси телефонлари: 67-97-74, 67-33-65.

Матбуотдан хабардор бўлиб туринг: автомобиль сотиб олган ҳар бир шахс ютуқ эгаси бўлувчи номзодлар рўйхатига киритилади. Телевидениеда ўйин ўтказилишидан аввал иштирокчиларнинг исм ва фамилиялари «Халқ сўзи», «Народное слово», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон овози» газеталарида чоп этилади!
Барча саволлар бўйича компаниянинг расмий дилерларига мурожаат қилинг.

5491

Aziz Yurtdoshlar

Ochiq
Jamiyat Instituti Ko`mak
Jamg`armasi

butun O`zbekiston
xalqini kirib kelayotgan

Navro`z

bayrami bilan tabriklaydi.

Sizlarga sihat-salomatlik,
ishlaringizga baraka va omad,
tinchlik va osoyishtalik tilaymiz.

5486/483

Ҳурматли ватандошлар!

Ўзбекистон акциядорлик тижорат саноат-қурилиш банки —
«Ўзсаноатқурилишбанк»
Бошқаруви

Сизларни
Наврўз байрами билан
самимий муборакбод этади.

Наврўз табиатнинг уйғониш ва янгиланиш тимсолидир, бунда ҳар биримиз табиатнинг бетакрор улуғворлиги ва гўзаллигини янгича ҳис қиламиз, қалбларимизда тоза умид ва орзулар куртак очади.

Наврўз байрамида халқимизнинг олижаноблиги, саховати, табиат билан уйғунликда яшаш истаги янада ёрқин намоён бўлади.

Ушбу байрамимиз ҳамиша тинчлик, яхшилик, меҳр-шафқат ва бунёдкорлик байрами бўлиб қолсин!

5488/499

«КЕЙС НЬЮ ХОЛЛАНД» КОМПАНИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси халқини баҳор байрами —

НАВРЎЗ

билан чин дилдан самимий табриклайди.

Мана шу қувончли айёмда барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, фаровонлик , эл-юрт равнақи, Ватан ободлиги йўлидаги ишларингизда зафарлар тилаймиз!

Жаннатмакон Ўзбекистоннинг ҳар бир хонадони, гўшасида тинчлик- хотиржамлик, тўкин-сочинлик бўлсин !

CNH

5466/409

5469/512

Термизнинг 2500 йиллигига

Баҳор Сурхондан бошланар

Оламда соғинчлар
Нақадар бисёр,
Ҳар бир соғинчнинг ҳам
Ўз ранг, туси бор.
Ҳар йил «Ахборот» да
Бир хабар такрор:
«Бодомлар гуллади—
Сурхонда баҳор».

Ҳар йил қиш ўртаси,
Ҳар шому саҳар,
Мен хабар кутгайман
Сурхондан — хабар.
Бир дамим минг йиллик
Сабрлар бўлгай,
Кунларим зер ила
Забарлар бўлгай.

Оламда ғамлар бор
Ниҳояси йўқ.
Қанча дард, аламнинг
Ҳикояси йўқ.
Билинтирмайгина,
Аста, беозор,
Ажиб якун ясар
Барига баҳор.

Бу тонг Бойсундаги
Тоғлардан эниб,
Бир ел бир севинчни
Еткизди келиб.
Кеч пайт «Ахборот»да
Шу бўлди такрор:
«Сурхонда бодомлар
Гуллади. Баҳор».

О, баҳор! Мен сени
Кутганларим рост.
Йўлингга кўз тикиб
Ўтганларим рост.
Дилни сувлар қилиб,
Дилни сел қилиб,
Яна ўз ичимга
Ютганларим рост.

Бу кеч шамоллар ҳам
Эрка, ҳуркаклар.
Бу кеч қаламларим
Ёзгай куртаклар.
Менинг соғинчларим
Гуллаган диёр —
Онам айвонидан
Келдингми, баҳор?

Бир тандир хизмати
Бутун элга тан.
Бир нонинг тафтида
Қанчалар Ватан.
Бир сингил дийдори
Гул янглиғ тансиқ,
Бир юрт муҳаббати
Қуёшдай иссиқ.

Йигитлигин қўмсаб
Боботоғим ҳам,
Кўкармиш, ёшармиш
Бобо боғим ҳам.
Майсаларин силаб,
Бермайин озор,
Отамнинг бошидан
Келдингми, баҳор?

Келдингми ул ёғоч
Сўриларимдан,
Қумрилар севишган
Мўриларимдан?
Унда зуволалар
Тутгай супралар,
Офтобга чиққайлар
Барча кўрпалар.

Чимилдиқдан чиққан
Келинчак янглиғ,
Бир кунлар бошланар
Ифорлиғ, ранглиғ.
Эсганда муаттар
Боди саболар,
Ер ҳам кўкка қилгай
Нозу иболар.

Мен бу кеч кўнглимни
Торлар айладим.
Бир чечак васлида
Зорлар айладим.
Баҳорим — умидим,
Зори жонимсан,
Сен — менинг дилдорим,
Ёри жонимсан.

Ирмоқдаги сув ҳам,
Қадрига етсанг —
Етгайдир бир юртни
Гар обод этсанг.
Озурда жонлар бор,
Зор кўнгиллар бор,
Обод айлагайсан
Энг аввал, баҳор.

Заҳматлар сунбулу
Суманлар бўлгай.
Фарзандлар соҳиби
Чаманлар бўлгай.
Азиз элдошларим,
Сизнинг соғинчлар
Менинг кўкрагимда
Ватанлар бўлгай.

Тошкент осмонида
Ажиб туғёнлар:
Етиб келмиш бу кеч
Абри найсонлар.
Келинг, ёмғирларим,
Қалдирғочларим,
Бағримда очиқдир
Барча айвонлар.

Мен бу кеч руҳимни
Зангор айладим.
Сен бирлан умримни
Рангзор айладим.
Менинг йўлларимга
Зору интизор
Зангор қирларимдан
Келдингми, баҳор?

* * *

Минг йиллик ҳадислар
Гуллаган диёр.
Ҳикмат келтиргайсан
Энг аввал, баҳор.
Яъни, инсон умрин
Бори ҳикматин:
Эзгулик қийматин,
Умр зийнатин.

Дунё — бир томони
Ёнғинга тўла,
Бир томони меҳру
Соғинчга тўла.
Нур ўйнар ўтларнинг
Киприкларида,
Ел кезар Ҳайратон
Кўприкларида.

Ҳирот ёқларга ҳам
Ўтдингми, баҳор?
Кўкдан раҳматларинг

Тўкдингми, баҳор —
Навоий бобомнинг
Мозорларига,
Мозорлари чеккан
Озорларига?

Мангулик сорига
Айлаган сафар,
Мирзо Бобурдан ҳам
Олдингми хабар?
О, баҳор, бу дунё
Сотилган дунё,
Шоҳу султонларим
Сочилган дунё.

Мен бу кеч бир азиз
Онларга қайтай,
Шомлардан сўз сўраб,
Тонгларга қайтай.
Ковак ёғочлардай
Яшаб, оламда
Бир бор гулламаган
Жонларга айтай:

Ўтмаса кўкламнинг
Чақинларидай,
Ўшал чақинларнинг
Ёлқинларидай,
Умрин нечун яшар,
Нечун, одамзот?
Унинг ҳаётидан
Унга не мурод?

Чўпон хаёл суриб
Олгунча мудроқ
Таёғи кўкариб
Кетгувчи тупроқ,
Наҳот ибрат бўлмас
Одамга, наҳот?
Наҳот тупроқчалик
Эмас одамзот?

Тақир чўлларни ҳам
Айладинг бедор,
Бизга ўргатгани
Келдингми, баҳор?
Шўртан тупроғининг
Ёлқинларида
Сенинг хосиятинг,
Хислатларинг бор.

Кеча Самарқандда
Сочиб ифорлар,
Зангор гумбазлардан
Ювдинг ғуборлар.
Эртан бўй таратиб
Андижонларга,
Атлас кийгизурсан
Марғилонларга.

Гулбаданбегимдай
Безангай ҳаёт,
Бир нурлар қўйнида
Исингай ҳаёт.
Бу гулшан диёрим
Гулхона бўлгай,
Мендай шоирларинг
Девона бўлгай.

Майсажон, ай, тонгги
Табрикларингдан!
Ётиблар ўпайин
Киприкларингдан.
О, юртим! Оламга,
Рўйи заминга
Фақат баҳор ўтгай
Кўприкларингдан.

* * *

Нечун биз дунёда
Ор-номус деймиз?
Нечун мақсадларга
Дил фонус деймиз?
Нечун «Ватан» бизда
Энг қутлуғ калом.
Темур деб қўйгаймиз
Фарзандларга ном?

Ҳар бир гўдак бунда
Султон, улуғдек,
Юлдузларга боқар
Юз минг Улуғбек.
Бағринг тўла сенинг
Дарду оҳ, жаҳон,
Қара, ўсар бунда
Қанча Шоҳжаҳон.

Нечун бу тупроқда
Ҳар бир лола — шеър?
Юз минг боладан сўр,
Бари — Алишер.
Сўнмас ғурур, шондан
Бериб хабарлар,
Ўсиб улғаймоқда
Қанча Бобурлар.

Кеча Қаршидан бир
Полвонча келди,
Ўзи тўққиздаю
Осмонча келди.
Исми ҳам Алпомиш,
Кўкраги — баланд,
Улғайсам оламни
Енгаман, дейди.

Осондир Ватан деб
Фарёд айламоқ,
Гап сотиб шаънини
Барбод айламоқ.
Лекин улуғ ишдир —
Ташвишин торта,
Ватанда Ватанни
Обод айламоқ.

Эҳ-ҳе, ҳали қанча
Туғёнлар керак!
Қанча пок туйғулар,
Илҳомлар керак.
Қанчалар шерюрак
Темурхонлару
Қанча арслонюрак
Инсонлар керак!

Нечун биз дунёда
Ор-номус деймиз?
Нечун мақсадларга
Дил фонус деймиз?
Баҳордай сертошқин,
Баҳордай озод
Яшаб ўтмаса гар,
Нечун одамзот?

Бу элнинг кўксига
Саболар келгай,
Имом Бухорийдан
Дуолар келгай.
Эрта қуёш ўзи
Ерларга тушиб,
Сен учун ризқ эккай,
Насиба эккай.

Бу кеч ҳаволарда
Дийдор иси бор.
Бу кеч умидларим
Барг ёзар такрор.
Менинг соғинчларим
Гуллаган диёр —
Онам айвонидан
Келдингми, баҳор?

О, ҳаёт! Мен сенга
Тармашганим рост.
Сен билан рангу бўй
Талашганим рост.
Сенинг бор айрилиқ,
Ҳасратларингни
Битта қалдирғочга
Алмашганим рост.

Сирожиддин САЙЙИД.

МУШТАРАК АНЪАНАЛАР

Халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш, миллий ва умуминсоний қадриятлар ривожида юксак тафаккур соҳиблари ижоди беқиёс аҳамиятга эга. Самарқанд давлат чет тиллар институтида буюк шоир ва мутафаккир В.Гюго таваллудининг 200 йиллигига бағишланган халқаро илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Унда Тошкент, Андижон, Навоий, Жиззах, Қарши ҳамда Самарқанддаги олий ўқув юртлари олимлари, ёзувчи ва шоирлар иштирок этди.

Анжуман иштирокчилари буюк ёзувчининг серқирра ижоди, Шарқ ва Ғарб адабиётидаги муштарак анъаналар, бугунги кунда юртимизда Гюго ижодини ўрганиш хусусида сўз юритди.

Анжуманда Франциянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жак Андре Костий иштирок этди.

У.РЎЗИЕВ,
ЎзА мухбири.

Ҳар бирингизни
кириб келаётган
умумхалқ байрами
Наврўзи олам билан
ХАЛҚАРО ШАРОФ РАШИДОВ ХАЙРИЯ ФОНДИ
аҳли номидан сидқидилдан табриклаймиз.
Ҳаммангизга мустаҳкам соғлик, узоқ умр, оилангизга ҳамжиҳатлик, хотиржамлик, мустақил давлатимизни мустаҳкамлаш, халқимиз фаровонлиги йўлида қилаётган меҳнатингизга улкан зафарлар ва файз-барака тилаймиз.
Халқаро Шароф Рашидов хайрия фондининг Марказий Кенгаши ҳайъати.
5483/522

Дилтортар «Дилхирож»

Киночилар уйида илк бор намойиш этилган «Дилхирож» (эркаклар рақсининг номи) юртимиз маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлди.

Кино бошланмасидан туриб томошабинлар залга ёпирилиб киришди. Бундай ҳолат, менинг назаримда, Тошкент кинофестивали пайтларидагина бўлган эди.

Милиционерлар томошабинларни фақат махсус таклифномаларига қараб киритишсада, киночилар уйининг икки зали ҳаммани сиғдира олмади. Икки юзга яқин киши йўлакчаларда туришди. Очиғини айтганда, буни кўриш ғоят кўнгилли эди. Томошабинлар ҳам ўзларига яраша «тақдирланишди» — қизиқарли фильмни маза қилиб кўришди. Кинофильмни кўриш жараёнида бир неча марта қарсаклар янгради. Томошабин фильм давомида қаҳрамонлар билан ёнма-ён «яшади» дейиш мумкин. Чунки фильм мавзуси ҳар бир кишига таниш ва дилига яқин, эди.

Фильм ташқаридан қараганда оддий, қизиқарли воқеалар юз бермайдиган қишлоқ жойи ҳаётидан олинган. Лекин мана шу оддийлик, осойишталикда шу ерга мансуб бўлган ҳар бир кишини ўзига жалб қилувчи маънавий куч, халқ донишмандлиги мавжуд.

Фильм шак-шубҳасиз ҳақиқий муҳаббат ҳақида. Ва айни вақтда у инсоннинг ўзлигини тушуниб етиши, олий ҳақиқатга эришиш учун босиб ўтиладиган йўл ҳақида ҳамдир. Шундай бўлишига қарамай фильм ақл ўргатмайди. Унда фалсафий руҳга ҳаётий юмор қоришиб кетган. Кампир тилидан айтилган қисқа-қисқа изоҳлар томошабинни фикр юритишга, қаҳрамонлар тақдири хусусида қайғуришга ундайди.

Жанри бўйича «Дилхирож» нафақат лирик комедия, балки метафора-фильм ҳамдир. Мисол учун Дарахт рамзий образини олайлик. Воқеаларнинг кўпчилиги уйни уй қилиб турган шу дарахт атрофида рўй беради. Бу ерда қаҳрамон туғилиши шарафига экилган бошқа дарахт ҳам бор. Уларни ўзаро солиштирилиши фильмнинг ютуғи дейиш мумкин.

«Дилхирож»да бундай фильмларда бўлиши зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммаси бор. Ютуқлар ҳақида гапирганда Ҳотам Файзиев раҳбарлигида амалга оширилган юқори савиядаги тасвирга тушириш ишларини рассом Бобур Исмоиловнинг гўзал безакларини, Жамшид Исмоиловнинг воқеаларни чуқурроқ англашга ёрдам берадиган мусиқаларини ва албатта ажойиб актёрлар жамоаси меҳнатини алоҳида таъкидлаш лозим. «Ёшлар»дан Севинч Мўминова, Алишер Ҳамроев, касб усталари Фарҳод Абдуллаев, Фотиҳ Жалилов, «кекса» авлод вакиллари Тўти Юсупова ва Зикир Муҳаммаджоновларнинг меҳнатлари, айниқса, мақтовга лойиқдир.

Фильмни вужудга келтирган ижодий жамоа ёш, меҳнатсевар, билимли ва тиришқоқ. Иқтидорли ёзувчи Эркин Аъзамов билан ҳамкорликда ёзган адабий материалини изланувчан режиссёр Юсуф Розиқов ҳамкасблари билан биргаликда экранда муваффақиятли жонлантира олган.

Яқинда шаҳар бўйлаб сайр қилганимда кинотеатрлар афишаларига эътибор бердим. Уларда «Вампирлар», «Акулалар», «Қотиллар-2» сингари фильмлар намойиш этилмоқда. Ўз маданиятимиз ҳимояси ҳақида чуқур ўйлайдиган пайт келмадимикан деган фикр хаёлимдан ўтди. Бунга эса бошқа фильмларни таъқиқлаш ёки улар устидан қаттиқ назорат жорий этиш орқали эмас, балки «Дилхирож»га ўхшаган фильмлар яратиш орқали эришиш мумкин.

Фарҳод ҲАМРОЕВ.

САВОЛ БИЗДАН...

Оноре де Бальзак Франциянинг қайси шаҳрида туғилган?

136-35-60

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби:
малакология

Самарқанддаги 1-педагогика билим юрти шу билим масканига берилган 019213 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек номли машинасозлик касб-ҳунар коллежига берилган КНТ №210269 рақамли диплом бекор қилинади.

БИЗНЕС БАНК

ЭНГ ЯХШИ АНЪАНАЛАРДА

БАРЧАНГИЗНИ БАҲОР БАЙРАМИ

НАВРЎЗ БИЛАН

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Сизларга саломатлик, ишларингизда муваффақият ва омад тилаймиз!

5481/417

Биринчи даражали
MAKSIMA
салони буюртма бўйича Италия, Испания, Польшадан келтирилган ЮМШОҚ, УЙ-ЖОЙ, ОШХОНА
МЕБЕЛЛАРИ
ҳамда
РАСМЛАР, ҚАНДИЛЛАР, ЁРИТГИЧЛАРНИ
харид қилиш учун шу йил 1 мартда очилган, барча қулайликларга эга бўлган янги дўконига таклиф этади.
Янги дўкон манзили:
Тошкент шаҳри,
Д.Кунаев кўчаси, 46-уй, кўк бино.
Мўлжал: Миробод бозори.
Телефон: 111-14-44.
HOTEL KOREANA
Нукус кўчаси
Миробод бозори
Д. Кунаев кўчаси
MAKSIMA
5294/217

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университети жамоаси «Метрология ва ўлчаш техникаси» кафедраси доценти Ш.А.Қодировга падари бузруквори
АБДУВАҲОБ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси шу қўмита раисининг ўринбосари Раҳмонқул Каримовга отаси
КАРИМ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Тошкент Давлат техника университетининг кафедра мудири, профессор
Анвар Саидович КАРИМОВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти жамоаси мазкур институтнинг собиқ директори, профессор
Анвар Саидович КАРИМОВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 294,
38254 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА.
Навбатчи — М. НОРМАТОВ.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 22.00
1 2 3 4 5 6